

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 198 (11.921)

Trst, torek, 21. avgusta 1979

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66000 KOPER

7096 AA

60100100

Rdeče morje postaja iz dneva v dan bolj tesno

Poleg Egipta in zahodnih držav iščejo mine tudi minolovci sovjetske vojne mornarice

Ne eni in ne drugi pa niso bili uspešni - Še vedno sumničenja na račun Libije, a brez dokazov

Kabinetni svet prižgal zeleno luč za minolovce

RIM — Pred današnjo razpravo v pristojnih komisijah poslanske zbornice in senata je kabinetni svet včeraj preučil še zadnje podrobnosti glede italijanske pomoči Egiptu pri iskanju min v Rdečem morju in Sueškem zalivu. V bistvu je kabinetni svet dal zeleno luč italijanski vojaški misiji in poenotil vladna stališča v pričakovanju današnje razprave, ki bo po vsem sodeč burna, saj vsa leva opozicija odločno nasprotuje taki pobudi.

Predsednik vlade Craxi je na včerajšnji seji predvsem poudaril pomen Rdečega morja in Sueškega prekopa za svetovni pomorski promet in za Italijo. Skozi Sueški prekop je lani plulo več kot 22 tisoč ladij, ki so pretovorile 256 milijonov ton blaga, od tega pa je izplulo ali pa je bilo namenjeno v italijanska pristanišča kar 15 odstotkov blaga. Po Craxijevih besedah je torej Italija prva med evropskimi uporabniki Sueškega prekopa. Nič čudnega torej, da se je odzvala egiptovski prošnji, ker je polaganje min »banditsko dejanje mednarodnega terorizma«.

Craxi je skušal odgovoriti tudi na kritike opozicije, ki je poudaril, da je Egipt zamen predlagal sklicanje konference vseh držav ob Rdečem morju. Navedel je tudi, da je italijansko zunanje ministrstvo storilo vse korake pri OZN, a da so bili rezultati nezadovoljivi.

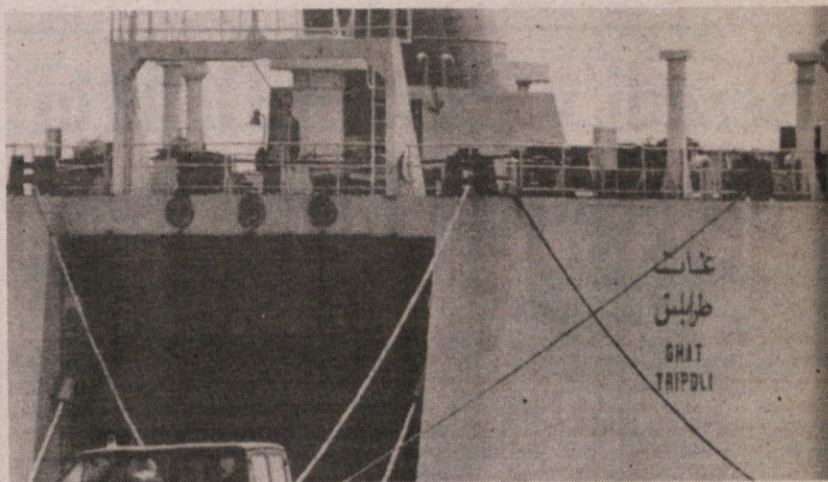
Predsednik italijanske vlade je tudi navedel kriterije italijanske pomoči, in sicer: značilnosti dvostranskega posega, neodvisnost poveljstva in italijansko operativno nadzorstvo ter seveda časovno omejenost celotne operacije.

KAIRO — Vsi napor egiptovskih, britanskih in francoskih minolovcev ter ameriških helikopterjev so bili tudi včeraj zaman. Sueški zaliv in Rdeče morje nista razkrila svoje skrivnosti, mine še vedno potuhnjeno čakajo.

Prav tako ni znano, ali so bili prav tako neuspešni sovjetski minolovci v južnojemenskih ozemelskih vodah pred Bab el Mandebom. Sovjetsko zvezo pa kljub ostrim besednim obtožbam zaradi prisotnosti minolovcev iz držav NATO prav tako zanima, da bi očistila območje.

Pri vseh dosedanjih naporih so si mornarice petih držav ustvarile vsaj približno sliko nepredvidljivega dna Rdečega morja. Američani so se spremenili v prave smetarje, saj so njihovi sonarji in kovinski detektorji na oceanografski ladji Harkness v nedeljo odkrili kar 12 sumljivih predmetov. Kasneje so ugotovili, da so bili to le kovinski odpadki in nekaj koralnih grebenov. Za tri predmete pa ostaja sum, da bi bili lahko eksplozivni naboji ali mine.

Medtem ko se iskanje nadaljuje brez večjih uspehov pa je prav tako

neuspešno iskanje morebitnih krivcev. Egipt je nekoliko utišal svoje napade proti Libiji in Iranu. V Marseillu pa je včeraj francoska policija z »normalnim carinskim pregledom« vtaknila nos v podkrovanje libijske tovarne ladje Ghat, ki jo je londonski »Sunday Times« osumil, da je odvrгла mine v Rdečem morju. Fran-

cozi niso seveda našli ničesar. Iz Londona pa se je oglasilo eritrejsko osvobodilno gibanje, ki trdi, da je libijska ladja Ghat vkrcala mine v etiopskem pristanišču Asabi. Podpredsednik eritrejske osvobodilne fronte Bariamkael je včeraj tudi poudaril, da je Ghat za običajno štiri-dnevno plovo porabila kar 15 dni.

Ob spektakularni predstavi v teksaskem slogu

Konvencija republikancev v ZDA formalnost za potrditev Reagana

DALLAS — V pravem teksaskem »največjem« slogu se je včeraj začela 33. konvencija ameriške republikanske stranke, na kateri naj bi izbrali kandidata za predsednika in podpredsednika ZDA, ki se bosta

merila z demokratoma Walterjem Mondalom in Geraldine Ferraro na prihodnjih volitvah 6. novembra. Toda republikanci so to dejansko že opravili, saj bodo v četrtek le zgolj formalno potrdili dosedanja stanovanja Bele hiše, Ronald Reagana in Georgea Busha. Tudi republikanska volilna platforma za predsedniške volitve je že izdelana in nakazuje še bolj nazadnjaško notranjo in bolj napadalno zunanjo politiko kot do sedaj.

Zato je skoraj vsa pozornost delegatov usmerjena v uživanje spektakularnega dela programa. Na vrsti je namreč neprekinjena veriga sprejemov, piknikov na farmah Reaganovih privrženecv, s po teksasko »največjimi« zrezki na žaru in sploh vsem največjim. Že pred sedežem konvencije jih čakajo najeti sloni (s krotilecem po 1.200 dolarjev na uro), ki so maskota republikanske stranke. Vsako jutro jih razveseljuje (nekateri pa morebiti straši), galop goveje črede, ki jo po mestnih ulicah vo-

dijo pravi kavboji, za kar je poskrbel bogat farmar, vnet Reaganov priista.

Po drugi strani pa je zabeležiti, da so se po ameriškem običaju zgrnile v Dallas tudi trume vseh mogočih oporečnikov, skupaj okrog 28.000, od feministk do homoseksualcev, iranskih monarhistov in članov zloglasnega Ku Klux Klana, da bi pred kongresno dvorano dali duška svojim načelom. Če jim bo to uspelo je seveda vprašljivo, saj so Convention center ogradili s posebno odporno 2 m visoko in 3 km dolgo mrežo, za nezaželene goste so pripravili šotorišče v predmestju, vse skupaj pa bo nadziralo okrog 3.000 policajev z izurjenimi psi.

Mimo spektakularnega videza konvencije je pa zabeležiti že prve ostre napade SZ na republikanski volilni program, češ da odkrito zasleduje nadvlado sveta, odpravo osvobodilnih gibanj, še pospešeno oboževalno tekmo, ki sili SZ k protukrepov.

Sence nad perspektivami demokratov

Kandidatka Ferrarova še v vrtincu polemik

WASHINGTON — Če se republikanci pripravljajo na novembrske predsedniške volitve v evforičnem vzdušju svoje konvencije v Dallasu, se demokrati nasprotno zaskrbljeno otapajo vala kritik in sumničenj, ki jih je skoraj ves ameriški tisk natresel na davčno poštenost družine Geraldine

ne Ferraro, ki si jo je njihov kandidat Walter Mondale izbral za možno podpredsednico. Kampanja vse-mogočnih sredstev javnega obveščanja je namreč čez noč razblinila ugodni vtis, ki ga je bila izzvala izbira prve ženske za tako visoko funkcijo v ZDA.

Prav na Mondalov pritisk se je včeraj Geraldine Ferraro odločila, da obelodani podatke o osebnih in možnih dohodkih ter pojasni odnose z davkarijo. Sama naj bi od leta 1979 do 1983 zaslužila skupaj 332.474 dolarjev, na kar je plačala 130.000 dolarjev davkov, mož John Zaccaro pa je plačal 220 tisoč dolarjev davkov na skupnem dohodku 533.969 dolarjev. Na polno zasedeni tiskovni konferenci so predstavniki demokratske kandidatke izjavili, da računovodje še pregledujejo družinske davčne pozicije, da bi odkrili morebitne napake. V javnem mnenju pa je opaziti še vedno kritike na ne povsem čiste posle med Geraldine in možem, zlasti v zvezi s posojili za njeno volilno kampanjo.

»Pozabljena« zalivska vojna prešla v novo strateško fazo

TEHERAN — Dogajanja v Rdečem morju so še bolj v ozadje potisnila »pozabljena« iraško-iranska vojna. Iz bornih vesti, ki jih posredujejo agencije, pa je razvidno, da se dolga pozicijska vojna nadaljuje z nezmanjšano ostrino. Zahodni politični opazovalci so dokončno prepričani, da iranški vojaški stroj ni več v stanju sprožiti v krajšem zaporedju večjih ofenziv in se omejuje predvsem na obrambo svojih položajev. Take trditve seveda v Teheranu demantirajo. Vodja pasdaranov Mohsen Rafik Dust je namreč izjavil, da skuša Iran omejiti prelivanje krvi in zato ni bilo tolikokrat napovedane iranske ofenzive na južnem odseku fronte pri Basri.

Dustove trditve bi bile lahko tudi

resnične, saj je Iran v vojni z Irakom do sedaj plačal izreden krvni davek, ki je skoraj dvakrat večji od iraškega. Po neuradnih vesteh je v vojni padlo 200 tisoč Irancev, predvsem mladih in mladoletnih prostovoljcev. Prav tako je srhljiv podatek o invalidih, saj jih je baje že skoraj pol milijona, kar je tudi za razvrednoteno ceno življenja v Iranu vseeno prehud.

Teheran je torej spremenil strategijo in je začel težko izčrpavajočo vojno. Ob tem pa mu grozi nevarnost, da se bo sam še bolj izčrpal kot sovražnik, ki lahko računa na večjo pomoč iz tujine. Nič čudnega torej, da se na Zahodu stopnjuje bojazen, da bi ajatulah napravlili kako nepremišljeno gesto.

Strauss »zasebno« v Albaniji

BONN — Predsednik bavarske deželne vlade in vodja Krščanske socialne unije Franz Josef Strauss se je ponovno proslavil z nepredvideno diplomatsko pobudo na svoji poti do ministrskega stolčka v bonški zvezni vladi. Podal se je na »zasebni obisk« v Albanijo in se tam sestal z namestnikom predsednika albanske vlade Manushem Myftiujem.

Bonska vlada kot običajno nima pojma o rezultatih Straussovega obiska, a kot vedno v podobnih primerih lahko računamo, da bo v bližnji bodočnosti prišlo do premikov v albansko-nemških odnosih. Med obema državama ni namreč zaradi vprašanja o povračilu vojne škode niti diplomatskih odnosov. S svojimi »zasebnimi obiski« pa je po navadi Strauss anticipiral odločitve bonske vlade, da je za zahodnonemški tisk postal neke vrste »drugi zunanji minister«.

Nedvomno ima Strauss izredne mešetarske sposobnosti, saj ima precejšnjo težo v nemških finančnih in industrijskih krogih. Kot pravi pragmatik se bolj malo meni za ideologije posameznih režimov, celo svoj zakrknjen antikomunizem tone v pozabo, ko lahko napravi kaj, ki mu je v korist pri političnem vzponu.

Od 1968 do 1981 poldruhi milijon vpisov

Analiza gibanja članstva v Zvezi komunistov SFRJ

Junija je turizem prvič po rekordnem letu 1981 zaslužil 100 milijonov dolarjev, točneje 107 milijonov, ozi-

Kje se je »izgubilo« teh 300 tisoč članov ZK, tako imenovanih neregi-striranih? Po podatkih se le-ti »izgu-

Največ tistih, ki so jih zbrisali iz evidence je delavcev, upokoјencev in mladih. Izkljuĉeni iz ZK so najpogosteje zaradi politiĉne pasivnosti, pri tem pa gre v glavnem za odsotnost s sestankov in neplaĉevanja ĉlanarine. (dd)

Intervju Honeckerja pod krepko cenzuro

Odločno nasprotovanje Sovjetske zveze previdnemu odpiranju Vzhodne Nemčije

Ob praznovanjih 35. obletnice ustanovitve vzhodnonemške države, je v svojem intervjuju dejal Honecker, pričakujejo v Berlinu precej gostov in tujih delegacij. Tudi to je odpadlo iz poročil ruskih časopisov, kar ni slučajno. Verjetno ni dvomov, da bo prisotna tudi delegacija SZ, vendar so v Moskvi previdni in čakajo na razplet dogodkov.

Drugo poglavje, ki je naletelo na neodobravanje

Sproščenost med kralji

ZIS, kot predlagatelj teh zakonov, ni predvidel širšega odpiranja vrat tujemu kapitalu v teh conah, kot bo to za vso državo dovoljeval zakon o vlaganjih tujih oseb v domače ozde.

A black and white photograph of two men, likely the author and his father, smiling and looking at each other. A woman is partially visible behind them.

Tudi kralji si poleti privoščijo pozabiti na stroge ceremoniale, če naj s-
dimo po neformalni opravi belgijskega Baudouina (levo) in španskega Car-
losa, ki sta se srečala na Balairih (Telefoto AP)

Nesreča na podzemski železnici

A black and white photograph showing a group of men working on a vintage passenger train. The train is stopped on tracks, and several men are standing around it, some using ladders to access the upper levels. The train has a rounded, streamlined design with large windows. The word "LONDON" is visible on the side of one of the cars.

Pri nesreči je izgubil življenje strojevodja drugega vlaka, ki je podlegel ranam preden so ga mogli gasilci potegniti iz skrotovičenih pločevin. Ranjenih je pa bilo 30 potnikov obeh kompozicij, na srečo pa ni nihče v smrtni nevarnosti.

Tokrat med Cassinom in Rimom
**Še en roparski
napad na vlak**

V vagon so vstopili na odseku Ferentino - Morolo in brž onesposobili ter zvezali (in laže ranili) tri poštne uslužbenice in dva železničarja. Načelo so prebrskali poštne pošiljke, izbrali, kar so želeli, nato pa stopili v vlak na postaji v Anagninu in pobegnili. Dva roparja sta bila oborožena s pištolo, tretji pa je imel v roki židarski tolkač.

Med nedeljsko ujmo v videmski in pordenonski pokrajini

Večmilijardna škoda na žlahtnih kulturah zaradi toče v Furlaniji

Ujma je še zlasti prizadela vinogradnike - V 20 minutah je toča v Morsanu povsem ogolila drevje in kulture

VIDEM — V videmski in pordenonski pokrajini je v nedeljo proti večeru silovito neurje s točo opustošilo prostrane površine z vinogradi, koruznimi nasadi in sadovnjaki ter prizadejalo podjetjem, zlasti pa posameznim nezavarovanim kmetovalcem ogromno gnotno škodo. Po neuradnih podatkih se ta bliža 10 milijardam lir. Toda pojdemo po vrsti.

Na območju Gradiscute in Varma je toča, debela kot oreh, oklestila nič ko'iko trt in koruze na površini kakih 900 hektarov. Po začetni oceni videmskih karabinerjev so zrna povzročila približno za poldrugo milijardo lir škodo na pridelkih, ni pa prizadela zgradb in naprav, niti ne poškodovale ljudi.

V okolici Codroipa, ki leži ravno tako v videmski pokrajini, sta najprej silovit dež, nato pa debela toča razdejala okrog 2.300 hektarov žlahtnih kultur, v prvi vrsti spet vinogradov in koruznih polj. Marsikje so zrna pridelek popolnoma, to je stoodstotno uničila in cenici ome- njajo zaskrbljivi podatek 4 milijard lir škode. Pripomi-

njajo tudi, da številne trte še več let ne bodo mogle roditi. Izvedenci deželnega odborništva za kmetijstvo so povedali, da je toča močno oklestila še druge kulture, predvsem sadovnjake.

Nič manj huda ni bila ujma, ki se je znesla nad občino Morsano ob Tilmentu v pordenonski pokrajini. Tako v samem Morsanu kot v naseljih San Paolo, Saletto Bando in Mussons je toča posebno hudo oklestila koruzo, tako da bo mogoče rešiti samo prvi pridelek, vsa druga koruza, ki je šele zorela, je pač uničena. Veliko škodo je toča prizadejala tudi še trtami, soji in vrtninam. »Med 18. in 19. uro je bilo kot v pekl«, je dejal župan morsanske občine Driussi in nadaljeval: »Po dežju in močnem vetru je prišla toča, ki je v kakih 20 minutah povsem ogolila drevje in kulture. Listje je potem zamašilo kanalizacijske cevi in prišlo je do povodnji, ki so prizadele tudi stanovanjska poslopja.« Škodo na kulturah ocenjujejo na kake 3 milijarde lir. Najhuje so bili prizade- ti, kakor rečeno uvodoma, posamezni kmetje, ki niso zavarovani.

V začetku septembra v Arti Terme

Hribi in zdravje tema vsedržavnega posveta

ARTA TERME — Hribi in zdravje. To je tema vsedržavnega posveta, ki bo 8. in 9. septembra potekal v furlanskem kraju Arti Terme. Prireja ga turistična ustanova Karnije v sodelovanju z deželnim podjetjem za turistični razvoj, videmsko trgovinsko zbornico ter drugimi javnimi in privatnimi ustanovami. Pri prireditvi posveta je deloval poseben znanstveni odbor, ki ga je vodil Tito Bertici iz Padove. Ustanovili so tudi časten odbor, člana katerega sta med drugim minister za turizem Lello Lagorio in predsednik deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Antonio Comelli.

Vprašanje zdravja, bivanja v hribih ter njuno povezavo bo obravnavala skupina strokovnjakov z raznih področij. Zagotovili so svojo prisotnost prof. Allegra z milanske univerze, Angellini z univerze v Padovi, Corsico iz zdravstvenega centra v Pavii, Leno in Chierogo iz Verone, Panizon iz Trsta in Pinotti iz Turina.

Znanstveni del simpozija so razde-

lili na tri tematske sklope in sicer gorska narava in človek, bivanje v hribih v različnih starostnih dobah in fiziologija v planinah. V središču pozornosti bo tudi vprašanje zdravljenja mladih, ki bolehalo zaradi astme ter vloge, ki jo imajo v tem pogledu žveplaste toplice, športno udejstvovanje in bivanje v hribih.

Posvet bo opozoril tudi na povezavo med turizmom in zdravljenjem v toplicah, je poudaril deželni odbornik za turizem Mario Brancati, hkrati pa nam bo nudil možnost, da pravilno ovrednotimo naravno bogastva Karnije, pospešimo njen turistični razvoj in preverimo njene zmogljivosti na gostinstvenem sektorju.

Naj dodamo, da so pred kratkim z velikimi finančnimi naložbami dežele izboljšali in močno okrepili zdravniške in hotelske storitve v Arti Terme, kar ji daje kot poudarja predsednik njene turistične ustanove Aldo Zambelli, dejanske možnosti razvoja.

Izkupiček je, tudi zaradi inflacije, bil mnogo boljši kot lani

Vsestranski uspeh najbolj nore noči na Obali

PORTOROŽ — Portoroška noč je po mnogih ocenah letos privabila še več gostov kot lani. Če so torej držale lanskoletne ocene, da jih je bilo na to noč okoli petdeset tisoč, jih je bilo torej zdaj še več. Avtomobilisti so zapolnili še zadnji možen kotiček v okolici Portoroža, parkirali so na cestah, zelenicah, vsak prosti kosček asfaltne površine se je spremenil v parkirišče. Ljudje so hodili po dva do tri kilometre od svojih vozil do središča Portoroža, ki je postalo en sam prireditveni prostor, podoben mravljišču.

Veliko se jih je začelo zabavati že dan prej, ko so na Trgu prekomorskih brigad razstavili 1008 tort in jih večji del prodali v treh urah. Naslednjega dne pa so še pred začetkom prave zabave prodali preostalih nekaj deset tort.

V soboto je številne obiskovalce Portoroža (odveč je poudarjati, da je bilo tega dne moč najti prenočišče le še v kampu, če je imel gost šotor ali prikolico, seveda) zabavalo 40 padalcev iz Jugoslavije, Avstrije in Italije, ki so z atraktivnimi skoki v morje navduševali kopalce s portoroških plaž. Ta prireditev za pokal portoroške igralnice je hkrati tudi opozarjala, da bi v Portorožu lahko obudili nekdanje izredno privlačno padalsko tekmovalstvo za pokal Jadrana.

V povorki, ki je krenila z Bernardina proti

avditoriju zvečer nekaj po 18. uri, je bilo kar precej paše za oči; konjeniki (med katerimi so bili tudi igralci iz novega slovenskega celovečernega filma Jožeta Pogačnika »Naš človek«, ki ga je Viba film začel snemati v Portorožu), folklorna skupina iz Pirana v istrskih nošah, istrski glasbeniki z roženicami in zurlami, tamburaši iz Velenja, podgorski skoromati (ki so spet spretno lovili brhka dekleta in jih mazali z ogljem), bobnarji in pihalni orkester iz Pirana, mažoretke in pihalni orkester iz Radeč, kmečki vozovi iz Strunjana in Nove vas, osliček, ki so mu Novovaščani pripeli napis: »Portorožani, primite se udarniškega dela, ne čakajte movzne krave — kazino«. In seveda londonski doubledecker, na katerem so se razkazovali kandidati in kandidatke za miss in mister.

Prireditev — izbire najlepše mladenke in lepo raščenega fanta (miss in mister) pa tokrat ni najbolj navdušila. V avditorij je prišlo manj ljudi, kot ponavadi, pa še od teh je bilo skoraj pol zastojkarjev. Seveda — vstopnice so bile po 500 dinarjev. In ker je prireditev, ki jo je vodil Jaka Šraufciger namenjena predvsem domačemu gostu, je seveda marsikdo dvakrat premislil, ali ne bi bilo koristneje teh 500 dinarjev obrniti, ob katerem od številnih žarov oziroma ob vabečih stojnicah, (ki pa jih je bilo še zmeraj premalo, saj je bilo komaj

mogoče priti do njih, ne da bi znal uporabljati komolce in ne da bi znal dovolj avtoritativno naročiti). Tudi organizatorji prireditve »miss in mister« so ugotovili, da si bo potrebno prihodnje leto izmisliti nekaj novega. Formula prireditve, ki so jo za portoroško noč ponudili gostom, je bila za marsikoga že zguljena. Sicer pa so za lepoto portoroške noči izvolili 17-letno dijakinjo srednje ekonomske šole Eleono Medico iz Izole, za prvo spremljevalko 21-letno Italijanko Arianno Limena iz Mester, za drugo spremljevalko pa 18-letno dijakinjo srednje medicinske šole Lejlo Šarlah iz Ljubljane. Med fanti pa so s svojimi mišicami delovali najbolj krepostno — Dušan Simović — Čima iz Celja (lepote portoroške noči), drugi je bil Danilo Hafner iz Tržica in tretji Marjan Papotnik iz Celja.

Komaj so izbrali najlepše, že so glasne rakete, natanko ob 22. uri in 30 minut napovedale veliki portoroški ognjemet. Zanj je obalno - kraška turistična poslovna skupnost plačala devet milijonov lir, kar pa je celo manj kot lani, ko so odšteli 13 milijonov lir. Čeprav so nekoliko zategnili pas in ognjemetu namenili manj denarja (deviz), pa je bilo »muzike« ravno toliko kot lani, trdijo organizatorji (in to prav na račun zamenjave izvajalca, ki je menda cenejši od prejšnjega »metalca ognja«. Gledalci so bili, kot kaže, zadovoljni, saj so ra-

kete (predvsem tiste, ki so se na široko razcvetele) spremljali z vzkliki občudovanja in raketam na koncu tudi ploskali.

Zabava je potem trajala vse do jutranjih ur. Na tržnici so organizirali tombolo, v Luciji na stadionu so 24 ur nepretrgoma igrali mali nogomet med koprskimi in izolskimi nogometnimi ekipami... Marsikdo to noč sploh ni spal — zjutraj ob osmih se je spomnil, da bi bil pravzaprav čas za zajtrk. Seveda pa so imeli potem (še opoldan) veliko dela smetarji. Samo na portoroški tržnici je bilo na tleh za tri kontejnerske smetnjake papirnatih in plastičnih kozarcev, krožnikov, serviet in še česa... Bliznja drevesa, grmovja in trave so vzdolž vsega kraja številni obiskovalci dodobra »pognojili«, nekatere travnike pa tako stlačili, da jih bodo morali komunalci popolnoma na novo urediti...

Pa kaj bi to — izkupiček je bil nedvomno veliko boljši kot lani. Nekaj tudi na račun inflacije, seveda. Ne glede na to, se je blagajniku enega od portoroških hotelov zdelo, da so gostinci s stojnic prinesli ponoči v njihov sef več vreč denarja kot prejšnje leto. Podobne »težave« z vrečami so imeli tudi drugi hotelirji in gostinci. Šele v naslednjih dneh pa bo analiza uspešnosti in računov pokazala, kaj je pravzaprav prinesla ta najbolj nora noč ob slovenskem morju.

BORIS ŠULIGOJ

»Pozlačeni vodnjak«

UMAG — Letoviščarji, ki se ta čas mudijo na umaški obali, si drug za drugim hodijo ogledovat ostanke starorimskega naselja Katoro. Zakaj? Legenda pravi, da je hunski osvaja- lelec Atila krajanom in okoličanom naplenil veliko dragocenega blaga in ga nato temeljito skrnil med razvaline tega naselja, domačini pa zatrjujejo, da je zaklad zakopal globoko v vodnjak, ki ga vidimo na sliki. Ob njem

stoji vodič Anton Prodanovič, ki brez številnim turistom in organiziranim skupinam letovalcev neprestano ponavlja ljudsko pripoved o Atili in njegovem zakladu.

V Katoru, blizu katerega so zgradili, kot znano, moderno turistično naselje, je torej po več stoletjih spet oživila stara legenda o »pozlačenem vodnjaku«.

E. O.

V bistriški občini so že izdelali program

Pospešiti razvoj drobnega gospodarstva

ILIRSKA BISTRICA — Na Bistriškem je bilo lani v drobnem gospodarstvu zaposlenih 582 obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev, kar predstavlja trinajst odstotkov vseh zaposlenih v občini. Ustvarili pa so le 8,6 odstotka od celotnega družbenega proizvoda občine. Izvršni svet je zato pripravil program ukrepov za razvoj drobnega gospodarstva, o katerem so razpravljali tudi zbori občinske skupščine, s člani obrtnega združenja pa so tudi predlagali, da bi začela delovati komisija za razvoj drobnega gospodarstva. Poglavitne naloge na tem področju pa so najprej pospešitev industrijske kooperacije in odprave nelegalnega opravljanja obrti.

V proizvodni obrti deluje 39 obratovalnic, v njih pa se ukvarjajo največ z izdelavo in predelavo predmetov iz plastičnih mas, kovinskih izdelkov in mizarstvom. Združeno delo še zdaleč ni izkoristilo vseh možnosti, ki jih prinaša sodelovanje z drobnim gospodarstvom, zato naj bi čimprej pripravilo programe, kje in kako razvijati kooperacije.

Storitvena obrt je, tako kot po nekaterih drugih primorskih občinah, v Ilirski Bistrici dokaj slabo razvita, zaposluje malo ljudi in še zdaleč ne gre v korak z raz-

vojem tehnike in potrebami prebivalstva. Ker je položaj podoben kot v Sloveniji, bodo potrebni ukrepi na področju cen, v občini pa bo treba odpraviti šušmarstvo, kj ovira razvoj legalne obrti.

Tudi gostinstvo je na precej nizki ravni, v občini je 34 zasebnih gostinskih lokalov, od tega kar 23 bifejev, zato kakovost ponudbe ni zadovoljiva. V gostinstvu je tudi malo zaposlenih in malo prenočitvenih zmogljivosti. Zato bodo v občini pospeševali predvsem odpiranje gostiln in ne bifejev, saj bi tudi zasebna ponudba lahko bistveno prispevala k turističnemu razvoju.

Za slab položaj drobnega gospodarstva je krivo tudi pomanjkanje poslovnih prostorov. Že ta mesec naj bi zato začeli graditi prvo fazo male obrtne cone v Ilirski Bistrici, kjer bo prostor samo za industrijske obrate, drugo leto pa drugo fazo. Obrtno združenje pa načrtuje, da bi dolgoročno rešili prostorski problem z gradnjo obrtne cone v Jelšanah, za katero pripravljajo projekte. Bančna in davčna politika sta vse bolj usmerjeni v pospeševanje razvoja obrti, nekatere konkretne naloge pa še čakajo poslovno enoto in upravo za družbene prihodke v občini.

B. V.

Nova panoramska karta občine Idrija

IDRIJA — Skozi vsa leta se je turizem v občini Idrija obravnaval vse preveč kot postranska dejavnost, šele zadnja leta je prodrla misel, da je turizem pomembna gospodarska panoga, ki lahko prinese občini tudi večje gospodarske koristi. Eden od znakov drugega vrednotenja turistične dejavnosti je analiza stanja in možnosti razvoja turizma v občini Idrija, ki so jo konec julija letos obravnavali delegati vseh treh zborov skupščine občine Idrija. Gradivo pa bo dc jeseni v razpravi med posameznimi nosilci in drugimi dejavniki razvoja turizma v občini Idrija.

V turistično predstavitev naravnega bogastva (Divje jezero - muzej

v naravi, Ravenska aragonitna jama), kulturno-zgodovinskih znamenitosti (staro gledališče, prva slovenska realka), tehniških in drugih spomenikov NOB (idrijski grad, Kamšt, Klavže, rudniške naprave - SVPB »Franja« in »Pavla«, partizanska tiskarna »Slovenija«, šola spomenik NOB Cerkno itd.) ter etnografskih posebnosti (čipkarstvo in cerkljanska »Laufarija«, se je vključila tudi občinska turistična zveza Idrija, ki je te dni izdala novo Panoramsko karto občine Idrija. Panoramska karta je izšla v nakladi 30.000 izvodov (avtor Rajko Zor) v slovenskem, italijanskem, nemškem in angleškem jeziku. Prav tako pa je v nakladi 10.000 izvodov izšla Panoramska kar-

ta občine Idrija, ki prikazuje operativno področje IX. korpusa NOVJ na severnem Primorskem in Gorenjskem, s predstavitev narodnoosvobodilnega gibanja na Idrijskem in Cerkljanskem (avtorja zgodovinarja Sama Bevka), ki ima poleg predstavitev v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku tudi prevod v holandskem jeziku, saj so turisti iz Nizozemske redni gosti hotela ETA Cerkno in hotela Bor v Črnem vrhu nad Idrijo.

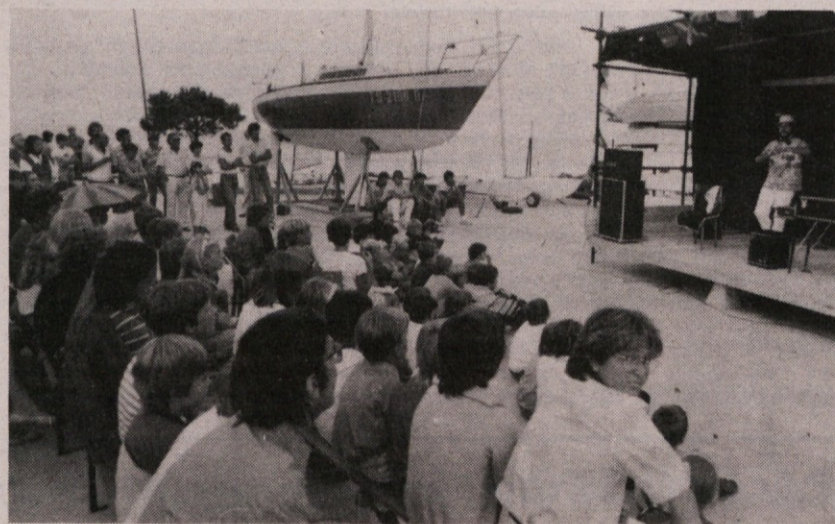
Obe novi panoramski karti občine Idrija bošta tako v veliko pomoč obiskovalcem - turistom pri odkrivanju številnih zanimivosti občine Idrija.

SILVO KOVAČ

Še dalje ugoden razvoj prometa v tržaški luki

V Bazovici je imelo svoj praznik ŠD Zarja, začel se je že pretekli turek in sredo, nadaljeval pa v soboto in nedeljo. Tu so imeli tudi balinarski turnir, za zabavo pa je prva dva dneva skrbel ansambel Tone Kmetem iz Ptuja, v soboto in nedeljo pa ansambel Aries. Ker je v nedeljo proti večeru ploha pregnala udeležence,

in sicer z nastopom čarodeja, zvečer pa so udeleženci, kljub deželnim kapljam vztrajali ob poslušanju ansamblja Taims in seveda ob pokušanju »fanceljev z dušo«, odličnih »kalamarov« in vseh drugih slaščic, ki so jih pridni organizatorji in domače kuharice pripravili. Če bo vreme naklonjeno, bo klub pripravil na tem prostoru v tem poletnem času še dva takšna večera.

Na barkovljanski »Kalamaradi« so prišli na svoj račun tudi otroci, ki jih je zabaval čarodej.

Pač pa se je povečal obseg prometa trgovinskega pristanišča, kjer so od januarja do julija manipulirali dva milijona in 934 tisoč ton blaga, kar pomeni za celih 11,8 odstotka več kot v enakem obdobju lanskega leta. To pa je podatke, menijo v krogih pristaniških operaterjev, ki vzbujajo optimizem g'ede bodočega razvoja tržaške luke. Povečanje prometa so za beležili na vseh najbolj pomembnih sektorjih, kot so sočivje, kava, bombaž, žitarice itd. Veča se tudi količina premoga, ki prihaja v Trst za termoelektrične centrale Severnega Jadrana. Pozitivne rezultate beležijo tudi v specializiranim prometu, kot je oni s kontejnerji in z ladjami ro-ro.

Izteka se rok za vpis v poklicne šole Krajevne zdravstvene enote

Opozorilo vinogradniku

Počasi se izteka rok za vpis v poklicne šole tržaške Krajevne zdravstvene enote. Prihodnjo sredo, 29. avgusta bo namreč zapadel rok za vpis v šoli za tehnike medicinske radiologije in fizioterapije, 31. avgust pa bo zadnji dan za vpis v šoli za terapeiste za rehabilitacijo in poklicne bolničarje. Dijaki, ki so dovršili višjo srednjo šolo, imajo tako na izbiro štiri poti, ki nedvomno zagotavljajo precejšnje možnosti zaposlitve na področju zdravstva. Kot reče-
ni, je pogoj za vpis diploma višje srednje šole, razen za šolo za poklicne bolničarje, v katero se lahko vpišejo tudi tisti, ki so dovršili vsaj drugi razred kake višje srednje šole, čeprav bodo verjetno kmalu prilagodili tudi italijanski poklicnoizobraževalni sistem normativu, ki velja v državah Evropske gospodarske skupnosti (v parlamentu že dalj časa čaka na odobritev zakonski osnutek, ki predvideva diplomu višje srednje šole kot pogoj za vpis v šolo za poklicne bolničarje).

Tečaji na vseh štirih šolah trajajo tri leta, udeleži pa se jih lahko omejeno število ljudi (šola za poklicne bolničarje je tu spet izjema), ki jih čaka neke vrste sprejemni izpit ter zdravniški pregled. Predvidene so tudi nekatere ugodnosti (mesečne deželne štipendije, brezplačna menza ipd.).

Prošnje za vpis je treba predložiti v tajništvi posameznih šol, vsak dan, od ponedeljka do petka, med 9. in 12. uro. Tajništva pa so v Ul. Farneto 3 (sedež KZE) za tehnike medicinske radiologije in fiziopatologije, v Ul. Stuparich 1 (Splošna bolnica) za poklicne bolničarje in v Ul. Molino a Vento 123 (Bolnišnica sv. M. Magdalene) za terapevte.

Jutri »Upupa« na Gradu sv. Justa

Jutri ob 21. uri bo na Gradu sv. Justa gledališče »La Chapliniana« predstavilo igrano »Upupa«. Pisatelj, režiser in obenem igralec je Antonio Orfanò ki je dve leti sodeloval s francoskim režiserjem Francoise Truffautom in med drugimi delal še s Martinom Scorsesejem, Mauroem Bologninijem in Ingmarjem Bergmanom. Poleg Antonia Orfanija bodo nastopili še Mattia Macchiai, Nadia Buracchi, Laura Armeni, Franco Cavazzini, Claudio Cordaro, Silvia Corsacchio in Eleonora Lisi.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

V začetku stoletja so imeli v Križu 62 ribiških ladij

(Drugi del)

ci, ki so se ukvarjali s prevoznim
štvom.

K uspešni rasti kraja so močno pripela gospodarska društva, tako leta 1908 ustanovljena Hranilnica in posojilnica, ki je prenehala delovati 1938 in v katero sta bili včlanjeni Gospodarsko in vinarsko društvo (od 1908) in Konsumno gospodarsko društvo (od 1898). Razgibana je bila tudi kulturnoprosvetna dejavnost. Prvi pevski zbor je bil ustanovljen že 1878, leta 1880 se osnuje godba, ki se 1910 poimenuje v godbeno društvo Lira. Leta 1890 nastane narodno napredno društvo Skala s pevskim zborom, dramskim odsekom in knjižnico. Po prvi vojni se ni obnovilo. Leta 1906 sledi ustanovitev socialističnega Ljudskega zbora z dramskim odsekom, pevskim zborom in knjižnico, ki je deloval do 1921. Leta 1910 nastane tudi katoliško prosvetno društvo Slovenska straža, po zaslugi katerega je nastal v Križu slovenski otroški vrtec. Društvo je gojilo zborovsko petje, imelo tamburaški zbor, dramski odsek, knjižnico in se posvečalo tudi športu. Razpuščeno je bilo 1919. Potem ko so 19. februarja 1921 v vas pridrveli fašisti, ki so opustošili Ljudski oder in vse zažgali, so vaščani 1922 ustanovili novo društvo Vesno s pevskim zborom, knjižnico in zatem z dramsko sekcijo do rapusta leta 1927. Tedaj so osnovali klub Esperanto, ki je prirajal tudi politične sestanke in utrjeval narodno zavest. Med številnimi ostalimi društvi, ki so v tej dobi delovala

Križu, naj omenimo podružnico Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico (1898-1907), Zavarovalnico za govejo živino (1900-7), Pogrebno podporno društvo (1900-28), podružnico Ciril - Metodovo družbe (1900-15), podružnico telovadnega društva Sokol (1913-19), Bralno in pevsko društvo Mladina (od 1922), Zadruge opravilnih posestnikov in Mladinsko društvo Sv. Križ. Po zadnji vojni se je 1945. obnovilo kulturno društvo Vesna, sklopno katerega so delovali knjižnica, godbeni, dramski in športni odsek, ki se je kasneje osamosvojil in ohranil prvo ime. Sprva je v njem delovalo več športnih panog, kasneje pa se je ohranil le nogomet, za katerega so domačini s prostovoljnimi delom dogradili igrišče. Med kominformom je del članov društva Vesna organiziral krožek A. Sirk. Leta 1952 so odprli Dom Albert Sirk, obe društvi pa sta se ponovno združili leta 1968. Godba se je ohranila ime Vesna in se kasneje osamosvojila. Mladinski krožek se je osnoval leta 1981. Športno društvo Mladina goji od 1974 namizni tenis, odbojko in balet.

(Se nadaljuje)

Vse, ki bi se hoteli oglasiti v zvezi z opisi krajev, ki si bodo tu sledili, toplo vabimo, da svoja dopolnila, kritične pripombe in popravke posredujejo uredništvu Primorskega dnevnika ali **SLORI**.

Poletni center na Opčinah štartal ob zadovoljstvu otrok in staršev

Zjutraj sprehod, žoganje in skupinske igre na travniku, kosilo v društveni gostilni Veto, nato risanje in lepljenka: tak je bil program prvega dne v openskem poletnem središču, ki se bo nadaljeval do konca meseca.

Prireditelji poletnega centra so starši skupine prizadetih otrok, ki so se že spomladi odločili, da njihovi, pa tudi drugi otroci, ne bodo samevali vse dolge poletne mesece. Tako je nastalo poletno središče, poleg skupine otrok s fizičnimi in psihičnimi težavami pa se je vanj vpisalo še nenavadno veliko število drugih slovenskih otrok. Obiskovalcev je bilo že prvi dan toliko, da je njihovo število skoro preseglo zmogljivosti centra. Starši, animatorji in socialni operaterji pa so po naporu, zadoščenja polnem dnevu ugotovili, da bo treba poiskati še delovne moči.

Otroci? Kaže, da so vsi od srednješolcev pa do najmlajših izredno zadovoljni z vzgojitelji, s hrano ter s potekom dneva. Ko so namreč popoldne ob zaključku prvega dne prišli v center starši, spremljevalci ter šolabus zgoniške občine, da bi malčke odpeljali domov, se je marsikdo kugal in pripomnil, da bi raje ostal tja do večera.

Uspešen začetek torej tako za pri-

Udeleženci openskega poletnega centra med sprehodom v naravo

reditelje, kot za otroke, seveda ob misli, da je center premajhen za vse, ki bi vanj radi zahajali in da

take pobude na skromni ravni prostovoljstva ne zadostujejo dejanskim potrebam.

Večerni sprehod v osmico

Prijetno, če je kapljica dobra

Kdo v teh poletnih dneh ne posesti rad v kaki okoliški osmici? Posebno prijetno je zvečer, ko je na dvorišču lepo hladno in se domače vino prav posebno prileže. Ob kozarcu in pri- grizku tudi pogovor s prijatelji bo- le steče. Med besedami ni več av- gustovske sople in celo skrbi, ki so naše vsakdanje spremljevalke, se umaknejo nekam v daljavo, med ve- černe sence. Malce pripomore k temu avgust s svojim počitniškim o- značjem, veliko pa pomagata domač- nost dvorišča in seveda vino.

Car osmice je nesporen. In ven- dar tudi s to drobno magijo, ki pre- ganja utrujenost in skrbi, ni vedno vse v redu. Tako je na primer do- mačnost lepa stvar, samo da ne po- meni nemarnosti v postrežbi in v po- dobi osmice.

Vino je vsekakor prijeten večer- ni družabnik, ki požene v žilo in- jekcijo dobre volje, lahko pa postane že pri prvem požirku nadležno, posebno če je »dobra kapljica« v resnici sku- pek napak in neprijetnih okusov, kar pa se na žalost večkrat dogaja.

Res je, da marsikateremu gostu pomenijo motna barva, pretirana ki- slina, oksidacija in splošen nepri- jeten okus sinonim za zdravo in do- mače vino, vendar se lahko o ta- kem »okusu« še kako razpravlja in to v brk znamenitemu latinskemu pre- govoru.

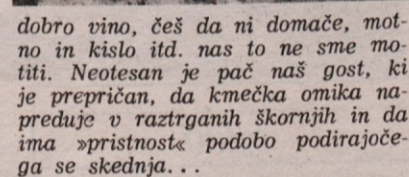
Pa tudi videz, to je ambient o- smice, nekaj pomeni; določen vtis nam dajo skrbno postavljeni, po- pravljani in opremljeni prostori, dru- go so zanemarjene sobe in razma- jane mize.

Če pisanje še nadalje zresnimo, mo- ramo ugotoviti, da so osmice po- leg gospodarske koristi, navada, še več, karakteristika naših vasi in naše »kulture«. Drobčen del naše slovenske osebnosti se nedvomno kaže tudi v osmici, saj prav sem pri- hajajo najrazličnejši gostje: domači, iz mesta, celo turisti. Marsikdo pozna ta ali oni kraj v tržaški okolici prav po osmicah. Ni torej pretirano, če za- pišemo, da je osmica tudi kulturno dejanje. Seveda, če je takšna, kot se spodobi.

Morda je še premalo osmičarjev, ki se tega zaveda in ki še vedno računata na zgrešeno podobo domač- nosti in na takojšen zaslužek. Srdno pripravljen prostor (od dvo- rišča do stavbe) govori o nekem okusu, o stilu in tudi o gospodarski dalekovidnosti. Še toliko bolj to velja za vino in postrežbo. Odločen zasuk v kvaliteto in v valorizacijo najbolj žlahtnih lastnosti določene vrste vina pomeni razgledanost, strokovnost, smisel za »dobro« in seveda ponov- no dalekovidnost.

Prav tako lahko daje primerna po- strežba nepozaben vtis. Kajti domač- nost je lepa stvar, vendar je toliko bolj dragocena in prijetna, če je povezana s strokovnostjo in vsesploh- nim dobrim okusom. Konec koncev Slovenci odklanjamo tiste teze, ki nas označujejo kot nekulturne polje- delce (v kolikih variantah so melo- nari servirali to podobo Slovencev!) in osmice so prav gotovo eden izmed krajev, kjer lahko dokažemo, kako lažne so te oznake.

Ce se potem kak gost obregne ob

dobro vino, češ da ni domače, mo- no in kislo itd. nas to ne sme mo- titi. Neotesan je pač naš gost, ki je prepričan, da kmečka omika na- preduje v raztrganih škornjih in da ima »pristnost« podoba podirajoče- ga se skednja...

ACE MERMOLJA

S Slovenskim taborom v Mavhinjah se je SSk spomnila 40. obletnice požiga štirih vasi

Devinsko - nabrežinska sekcija Slo- venske skupnosti se je v nedeljo v Mavhinjah s »slovenskim taborom« spomnila 40. obletnice požiga štirih vasi te občine — Mavhinj, Vižovelj, Cerovelj in Medje vasi. Na vaškem trgu se je v popoldanskih urah ob zvokih nabrežinske godbe na pihala, kljub kislemu vremenu zbralo lepo število domačinov in prebivalcev so- sednjih krajev na kulturni prireditvi, ki jo je odprl tajnik sekcije Ivan Brecelj. Slavnostni govornik, pisatelj Boris Pahor je nato spregovoril o odporu proti nacifašizmu, ki se je, kot je poudaril, v naših krajih za- čel že takoj po koncu prve svetovne vojne in se nato nadaljeval do osvo- boditve, ter je bil pri nas, kot je go- vornik izrecno dejal, predvsem na na- rodnostni osnovi. Pahor je svoj go- vor zaključil s besedami o povojnem času in z izrecnim poudarkom, da se je narodnostni boj izpred vojne in iz vojnih let v prejšnji meri prenesel na povojni čas.

V kulturnem sporedu sta nato na- stopila vokalni kvintet Savski val iz

Ježice pri Ljubljani z nekaterimi sta- rimi pesmimi iz Beneške Slovenije, Primorske in Koroške, ter kulturno društvo Šentjakob iz Bežigrada pri Ljubljani z recita'om »Ljubezen —

mir«. Ob koncu se je vsem nastopa- jočim in udeležencem zahvalil občins- ki odbornik Bojan Brezigar, ki je poudaril pomen takih manifestacij v slovenskih vaseh. Sekcija Slovenske skupnosti je za to priložnost izdala spominsko značko, ki simbolizira po- žig naših vasi. Značka bo v prihod- njih dneh v prodaji tudi v trafikah in trgovinah v občini, moč pa jo je nabaviti tudi pri odbornikih sekci- je. (bbr)

Pri Izoli in na Krku umrla moški in mlado dekle Smrtni nesreči Tržačanov v Jugoslaviji

Priletni Tržačan in mlada Tržačan- ka sta se smrtno ponesrečila v prejš- njih dneh v dveh prometnih nesre- čah v Jugoslaviji. 64-letni Vladimiro Raicevich iz Korza Saba 21 je pod- legel poškodbam nesreče, ki se je pri- petila včeraj na cesti med Izolo in Koprom, 20-letna Sabina Maggilino iz Ul. Navali 29 pa je umrla v trče- nju na Krku.

Raicevich se je peljal včeraj o- poldne na motornem kolesu po cesti iz Izole namenjen proti Kopru. Na ravnm delu ceste pri Rexu je iz še nepojasnjenih razlogov nenadoma zapeljal preveč na desno: z bočno stranjo motorja je naprej trčil v obcestni smernik in pri tem izgu- bil nadzorstvo nad mopedom, ki se je zaletel v obcestno drevo. Moškega je po trčenju vrglo z motornega kolesa

v obcestni jarek, kjer je obležal mr- tev.

Nesreča, v kateri je izgubila živ- ljanje Sabina Maggilino, se je pri- petila na cesti Krk - Malinska na Krku že na veliki šmaren ponoči, o tragediji pa se je v Trstu razvedelo

Pri trebenskem pokopališču je strašilo...

V noči med nedeljo in ponedeljkom, med po'nočjo in eno uro zjutraj, so se dogajale pri trebenskem pokopališču »čudne stvari«. Avtomobile, ki so ob tisti uri privozili mimo, je kar na lepem obsula toča pokajočih pe- tard. Nekaj avtomobilistov je zavrtelo telefonsko številko »113« da bi po- licisti razčistili zagonečo zadevo.

Avtomobilska izvidnica policije je res pripe- jala do trebenskega poko- pališča, kot piše v policijskem poročilu, pa je tudi policijski avto »dobil svojo dozo petard«. Agenti so se po »presenečenju« pognali proti pokopali- šču in spravili v beg skupino približno petih ali šestih mladeničev, ki so jo ucvrli vsak po svoje proti bližnjemu gozdiču.

Policisti, ki so telefonsko priklicali na kraj še drugo izvidnico, so ne- kaj časa brezuspešno prečesavali področje okrog pokopališča. O mladeni- čih ni bilo več ne duha ne sluha. Malopridneže bi moške pravice tudi stežka prepoznali, saj so jim obraze zakrivala tipične pustne maske z zlodejevim obličjem, ogrnjeni pa so bili v črne plašče...

Hudo ranjen Tržačan

Mlad Tržačan je bil hudo ranjen v prometni nesreči v Furlaniji, v ka- teri je ena oseba izgubila življenje druge tri pa so bile ranjene.

Prizorišče nesreče je bila pokra- jinska cesta št. 95 na odseku med Basilianom in Portogruarom, kjer sta na ravninskem delu čelno trčila fiat ritmo turinske registracije in fiat uno videmske registracije. Sopotnica v turinskem avtomobilu, 58-letna Ger- mana Cicogna je izgubila življenje. Od ranjenecv se je najresneje po- škodoval voznik fiata uno, 18-letni Tr- žačan Roberto Bertoli, ki so ga s pridržano prognozo sprejeli na zdrav- ljenje v videmsko bolnišnico.

V nesreči so bili še ranjeni 57- letni Franchino Lant, mož nesrečne Germane Cicogna (okreval bo v 40 dneh), njegova hči Franca (30 dni prognoze) in sopotnik v videmskem avtomobilu 18-letni Maurizio Berga- min (okreval bo v štirih mesecih).

Včeraj so v lepi dvorani sesljan- skega sedeža turistične in letovišar- ske ustanove za Trst in tržaško obalo odprli bogato in zelo lepo razstavo malih skulptur in plastik, razstavo, ki je predzadnja v letošnji turistični sezoni in ki bo trajala do srede sep- tembra. Gre za razstavo majhnih del toda velikih mojstrov, kot so pred dvema letoma umrli avstrijski veliki mojster Fritz Wotruba, sloviti špan- ski mojster Salvador Dalí, Paul Wunderlich, John Laing in drugi. Gre nadalje za dela nekaterih tr- žaških mojstrov, kot so že pokojni Marcello Mascherini, tržaški moj- ster, ki pa živi v Rimu, namreč O- reste Dequel, Ugo Carrà in drugi. Nadalje so prisotni tudi nekateri ju- goslovanski mojstri, kot so Janez Pirnat, Negovan Nemec, Milena Bran- isel in drugi. Skratka je tu na o- gled kakih petdeset plastik prav to- liko mojstrov, od katerih je poldrugi ducač domačinov, torej Tržačanov, približno toliko je mojstrov iz tu- jine, ostalo pa so mojstri iz vse Italije.

Že spet tatovi

Tatovi so spretno izkoristili triurno odsotnost 70-letne Almire Canziani vd. Gregori iz njenega stanovanja v Ul. Nordio 6. S silo so vlomili v sta- novanje in odnesli milijon 650 tisoč lir.

Tatvino sta najverjetneje opravili ženski, stari približno 30 do 40 let, cigansko oblečeni, ki ju je stanovalka v prvem nadstropju Francesca Biziak Gregori opazila približno opo'dne, ko sta zapuščali poslopje. Ena od obeh žensk si je z roko in robčkom za- krila obraz, morebiti zato, da je ne bi Gregorijeva prepoznala.

● V okviru glasbene prireditve »Trie- ste estate 1984« bo danes, 21. av- gusta, na sporedu koncert dua Marina Debianchi (oboa) - Maria Nice Co- stantino (klavir). Koncert bo na Sta- rem trgu. Začetek ob 20.30.

Ob težki in prerani izgubi drage se- stre Ide izreka svoji pevki Jole De Lorenzi in hudo prizadetim svojem globoko sožalje cerkveni pevski zbor župnije Sv. Križ.

Ob težki izgubi drage mame Ide izreka Norini in svojem občuteno so- žalje kolektiv Slori.

Godbeno društvo Nabrežina izreka globoko sožalje godbenikom Herma- nu, Ivanu in Igorju in družini ob iz- gubi dragega Albina Pertota.

Uprava občine Devin - Nabrežina izreka uslužbencu Vasji Pertotu iskre- no sožalje ob smrti očeta Albina.

Balinarska sekcija in kulturno dru- štvo Kraški dom izrekata globoko so- žalje odbornici Nives Guštin in dru- žini ob izgubi dragega očeta Maksa.

Ob smrti Maksa Guština izreka sekcija VZPI - ANPI Repentabor iskreno sožalje svojem.

Z obiska pri gostincu Karlu Guštinu

Restavracija »Furlan« na Repentabru bo prihodnje leto slavila stoletnico

»V svojih mladih letih bi si nikoli ne mislil, da bom gostilničar.« Z rahlim nasmeškom na ustnicah nas znani zamejski gostilničar Karlo Guštin uvede v skrivnost svoje uspešno vpeljane gostinske dejavnosti na Repentabru. Leta 1966 je namreč vrsta naključij in raznovrstnih dejstev vplivala na njegovo usodno odločitev, da je prevzel gostilno Furlan, ki je imela za sabo že dolgo tradicijo.

Prihodnje leto bo restavracija Furlan slavila svojo stoletnico, saj je bilo prvotna poslopje zgrajeno okrog leta 1885, da bi nudilo prenočišče »furmanom«, ki so prihajali iz Črnege vrha in iz Vipavske doline. »Furmani« so bili nekdanji prevozniki, ki so z vozovi na konjsko vprego prevažali meso, žito, seno in razne druge poljske pridelke. Na Repentabru so takrat prenočevale tudi ženske, ki so prihajale »s Krasa« in so v »plenirjih« na glavi nosile v Trst jajca, mleko, pepel za pralni lug, včasih tudi mast, maslo in slanino. V bližini okrepčevalnice so zgradili konjski hlev in senik, pred hišo pa so uredili postajališče za vozove in kočije. Gostišče je bilo prvotno opremljeno z manjšima vodnjakoma, kasneje so na dvorišču zgradili vodnjak, na katerem je še danes vidna letnica 1888.

Ob koncu prejšnjega stoletja so repentabrsko okrepčevalnico začeli obiskovati tudi gostje iz Trsta. Zato je njen latnik Stefan Ozbič uredil vrt nad cesto, kjer so lahko gostje obedovali v prijetni senci divjih kostanjev. Na cesti proti repentabrski cerkvi stojijo še danes vrtna vrata z začetnicama SO in ograja, ki omejuje vrt z manjšim pokritim prostorom in vrsto mogočnih kostanjevih dreves. Gostilna se je takrat menda imenovala Repentabor, saj je edini dokument iz tistih časov lepo ohranjena razglednica, ki jo je »iz kraške gostilne Repentabor« poslal tržaški obiskovalec »z najlepšimi pozdravi in voščili za veliko noč 1904«.

Leta 1904 je gostilno prevzel sin Ozbičeve druge žene Alojz Furlan, ki je dal gostilni tudi svoje ime. Njegova žena Ernesta, ki je bila pred poroko kuharica v ljubljanskem hotelu Slon, je s svojo avstro-ogrsko in italijansko kuhinjo bistveno pripomogla k ugledu preurejene gostilne Furlan. Zakonca Furlan sta pred svojo gostilno uredila vrt, kamor je zahajalo vedno več tržaških gostov. Njihova hči Vera Furlan - Štok je z možem nadaljevala gostinsko dejavnost svojih staršev in s popravilom starega poslopja povečala zmogljivost gostinskega objekta. V tem času se je obogatila tudi izbira jedi, z namenom, da bi ponudba zadovoljila tudi zahtevnejšega gosta. Gospa Vera Furlan - Štok predstavlja s svojimi dolgoletnimi izkušnjami še vedno cenjeno kuhinjsko pomoč.

Po smrti lastnice Erneste Furlan je gostilno prevzel Karlo Guštin, ki jo je skupno s člani svoje družine pripeljal do današnje ravni. Da bi

Na stari razglednici je videti, kakšna je bila restavracija Furlan v začetku tega stoletja.

primerno počastil stoletnico svoje restavracije, je Karlo Guštin sklenil, da bo prostore popolnoma prenovil in jih tako prilagodil tudi zahtevnejšemu krogu gostov. V ta namen je dal porušiti prvotni konjski hlev. Na tem mestu stoji sedaj enonadstropna stavba, katere spodnji prostori bodo služili skladišču, v prvem nadstropju pa bo vrsta manjših opremljenih stanovanj, ki jih bo lastnik dajal v najem mestnim letoviščarjem. S tem bo lastnik vsaj delno zadostil stalnemu povpraševanju po tovrstni uslugi.

Restavracija Furlan je prešla že vrsto priznanj: od priznanja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja do priznanj raznih časopisov kot Il Meridiano in Gente. Pred kratkim je imela v gosteh delegacijo hotela Slavija iz Maribora. Predstavnik mariborskega hotela so izrazili željo po tesnejših stikih z repentabrsko restavracijo v obliki raznih poučnih gostovanj tako na Repentabru, kot v Mariboru.

Gostilničar Karlo Guštin poleg vodilne vloge v svoji restavraciji opravlja tudi naloge načelnika sekcije za gostinstvo pri Deželnem gospodarskem združenju. Med problemi, ki tarejo zamejske gostince, je Guštin omenil krizo, ki zajema tudi to

gospodarsko področje, in slabo vreme, ki je letos občutno oškodovalo vse gostince. Poudaril je, da bi morala deželna uprava izraziteje pomagati gostincem, ki obnavljajo svoje obrate, posebno tistim, ki hočejo ohraniti dolgoletno družinsko tradicijo. Obresti na posojila predstavljajo namreč velik problem, ki zaskrbljuje večino njegovih kolegov. »Morali bi ponovno vpeljati posojila, ki jih je pred leti dajala Avtonomna letoviščarska ustanova,« je med drugim poudaril.

Kljub temu, da si v mladih letih ni predstavljal, da bo postal gostilničar in ob vsem tem, kar je ustvaril in še vedno ustvarja, predstavlja Karlo Guštin zavidljiv primer Slovenca, ki si je s svojo požrtvovalnostjo in vztrajnostjo uspešno utrl pot na gostinskem področju.

L. G.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da zapade 6. septembra rok za prijavo vina, ki ga imajo vinogradniki na zalogi 31. avgusta. Prijavo je treba vložiti na posebnih obrazcih (B/1 ali B/2) od 1. do 6. septembra na županstvu, soba št. 2.

mali oglasi

telefon 040 - 775275

PRED 6 DNEVI se je izgubil v okolici Banov mlad nemški ovčar. Okoli vrata nosi jeklen ogrljak, na katerem je dodan kos verige. Odgovarja na ime Ringo. Če ga je kdo videl, lepo prosimo, da se takoj javi na telefonsko št. 040/213-737.

PRODAM coln Rio z opremo, nov motor Johnson 6 Hp, novo prikolico za coln po ugodni ceni. Tel. 040/211-306.

OSMICO ima v Zgoniku Miro Zigon. Toči belo vino in teran.

PRODAM avto Volkswagen letnik 1975 v dobrem stanju. Tel. 040/228-390.

PRODAM hišo v Dolini z dvoriščem in 400 kv. m vrta. Tel. 040/228-390.

PRODAM 112/Elite bele barve, 5 prestav, 14.000 km. Tel. 040/422-010 ob delavnikih ob 13. uri.

OSMICO je odprl Rudi Petaros, Boršt 139. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Josip Gruđen iz Samotorce 6/A. Toči belo vino in teran.

menjalnica

20. 8. 1984

Ameriški dolar	1.760.—
Kanadski dolar	1.340.—
Švicarski frank	737.—
Danaska krona	167.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	210.—
Holandski florint	546.—
Francoški frank	199.50
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.330.—
Irski šterling	1.890.—
Nemška marka	616.—
Avstrijski šilling	87.25
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drachma	15.—
Debelni dinar	10.25
Drobni dinar	10.75

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.
TRIST - ULICA C.F. LIZI 10 - 040 61-040

kino

Ariston 21.15 »Star '80«. Bob Fosse. Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.
Fenice 17.00 — 22.00 »Kowaanisqatsi«. Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Erotic super sex orgasmo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Fuga da mezzanotte«. Za vsakogar.
Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »L'esorcista«. Za vsakogar.
Grattacielo 17.00 — 22.15 »Questo pazzo, pazzo, pazzo, pazzo mondo«.
Mignon 16.30 — 22.15 »Savana violenta«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 15.45 — 22.00 »I predatori dell'arca perduta«.
Capitol 16.30 — 22.00 »Essere e non essere«. M. Brooks.
Vittorio Veneto 17.00 — 22.00 »Night-kill«. R. Mitchum. Za vsakogar.
Lumiere Zaprto.
Radio 15.30 — 21.30 »La vogliosa Sibille«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00 — 22.00 »I falchi della notte«.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, skupinska grafična razstava.

V galeriji Rossini na Korzu Italia 9 je razstava slikarja Renza Simionata in slikarke Mirelle Barbarich. Razstava bo trajala do 31. t.m.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Prosek - Kontovel in delovna skupina Primorske zdrahe Koper vabita na predstavitev Goldonijeve komedije Primorske zdrahe, ki bo danes, 21. t.m., ob 20.30 na Kontovelu.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V četrtek, 23. t.m., ob 21. uri bo gledališka skupina ZKO Koper uprizorila Goldonijevo »Primorske zdrahe« v kontovelskem narečju. Predstava bo na prostem ali v dvorani.

razna obvestila

Otroci iz kolonije v Comegliansu se bodo vrnili v četrtek, 23. t.m. V Gorici pri železniški postaji bodo okrog 11. ure, v Sesslanu okrog 11.30, v Trstu pri železniški postaji v Ul. F. Gioia okrog 12. ure.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu priredi v sredo, 29. t.m., izlet v Ribnico (Cerknico - Cerkniško jezero). Kosilo bo v Ribnici. Vpisovanje danes, 21. avgusta, od 10. do 11. ure v društvenih prostorih v Ul. Cicerone 8.

V soboto, 18. t.m., sta se poročila

DANIJELO IN BORIS

Čestita jima kolektiv podjetja Resim.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 2. septembra, avtobusni izlet na otvoritev obnovljene planinske koče PD Integral pri planini Jezero nad Bohinjem. Odhod avtobusa v soboto, 1. septembra, ob 14. uri. Vpisovanje na sedežu ZSSD do vključno srede, 29. t.m.

Združenje Union Podlonej - Sv. Ivan javlja, da je odhod enodnevnega izleta dne 26. t.m. v Baško - Krk z Oberdanovega trga ob 6.30. Še nekaj mest je prostih. Vpisovanje še danes, 21. t.m., v Ul. Valdirivo 30 od 10. do 12. ure ali po tel. 040/732-858.

POOBlašČENI SERVISNI CENTER

PHILIPS

PHILIPS

TV - TV COLOR - REGISTRATORJI - RADIO - AVTORADIO - HI-FI
MALI ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI - VIDEOREGISTRATORJI

originalni nadomestni deli

TRIESTE SERVIS

Ul. Petrarco 5 (Naselje S. Sergio), TRST - Tel: 2 8 1 2 5 0

valmar

Prodajni center tekstila za opremo doma

TRST - Ulica Udine 11

Telef. 040-422662

poletne priložnosti

POPUSTI in POSEBNE PONUDBE

obv. občini 10/7/84

V Križu so pokopali Gizelo Dovšak vd. Sedmak

Veliko ljudi je prejšnji četrtek v Križu pospremilo k zadnjemu počitku domačinko Gizelo Dovšak vd. Sedmak, ki je umrla v starosti 82 let. Pokojna, ki je izhajala iz znane Dovšakove družine (njen oče je bil eden izmed naj-

bolj sposobnih vaških kamnoseških mojstrov), je bila poročena s pomorščakom Ivanom Sedmakom - Belekotom. Njun zakon so osrečili štiri otroci, od katerih je prvorojenec Emil leta 1944 kot 17-letni mladenič odšel k partizanom, kjer je leto pozneje padel. Gizela Dovšak je bila velika ljubiteljica zborovskega petja, pred vzponom fašizma je bila članica domačega zbora Sokolov, nato pa dolga leta zvesta pevka kriškega cerkvenega zbora. Bila je ženska odprtega značaja z veliko srčno kulturo, v vasi pa so jo tudi cenili kot večšo šiviljo, v zadnjih letih pa tudi kot pletiljo.

Naj ji bo lahka domača zemlja. Njenim svojcem izrekamo naše sožalje.

Slike, ki niso le spomin

Na rob Krajevne leksikonu

Naš dnevnik objavlja gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji, kar je vredno še posebne pohvale in pozornosti vseh bralcev. Pridružujemo se želji uredniškega kolektiva Krajevnega leksikona, da bi vsi po svojih močeh prispevali k oblikovanju in izpopolnitvi tega dela, te zamejske Slave: ta knjiga bo pričala o prisotnosti Slovencev na naših tleh in bo koristen pripomoček in vir osnovnih podatkov, v oporo vsem, ki pišejo o teh krajih in naših ljudeh. Srčno upamo, da bo delo, temeljito lektorirano, odpravilo marsikatero težavo, ki jo imamo s krajevnimi imeni, in bo vneslo malce reda v vsakdanjo publicistično prakso. Le po bi bilo, da bi ne imeli več dvomov, kako napisati: bazovski ali bazoviški; boljunski ali boljunski; Ovčja ves ali vas; na ali v Trbižu; Redi-

puglia ali Sredipolja; Ravenca ali Ravanca (celo Ravna); Nadiža ali Nediža; v ali na Padričah; v Ricmanjih ali v Ricmanjah itd.

Ustavimo se kar pri zadnji vasi. Po našem mnenju ne sodijo Ricmanje med častne izjeme, ki se sklanjajo tudi drugače (Beltinci, Beltinca itd.); Ricmanje so ženskega spola in bi jih morali sklanjati: Ricmanje, Ricmanj... v Ricmanjah. Ali se motimo?

Danes objavljamo tri razglednice iz dobe znamenite ricmanjske afere, cerkvene pravde. Ena potrjuje dopnilo prof. M. Šaha h Krajevne leksikonu. O tej temi je bilo že toliko napisanega, da bi ne ponavljali že znanih dejstev, ki so burila duhove in duhovne.

F. F.

Sprevoz civilnega pogreba v Ricmanjih

Civilni pogreb v Ricmanjih

Ricmanje

Prva slovenska občina sv. katoliške cerkve grškega obreda se štartuslovenskim jugoslužnim jezikom.

Rihemberg

Branik, ljudsko Rihemberk, na naši razglednici Rihemberg. Prebivalcem pravimo Rihemberžani. Ugotavljam, da se je ime Branik le malo uveljavilo, vsaj kar zadeva naše kraje, morda pa je le drugače v samem Braniku. Sicer pa je zanimivo, da Krajevni leksikon Slovenije I., DZS 1968, beleži le Rihemberžane, nikakor pa Braničane ali podobno, pridevnik je rihemberški, ne pa braniški. Pred 40 leti so Nemci požgali vas in ljudi odpeljali v internacijo. Zanimivo bi bilo primerjati našo razglednico izpred prve vojne s kakšnim današnjim posnetkom.

F. F.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton - balet
- 13.30 Dnevnik 1
- 13.45 Appuntamento al Km 424 - film
- Nastopa Jean Gabin
- 15.20 Mister Fantasy - glasbena oddaja
- 16.20 Risanka
- 16.30 Prijatelj Gipsy - TV film
- 17.00 Posebni oddelek Most Wanted - TV film
- 17.30 Un campione, mille campioni: Enfant prodige - dokumentarna oddaja
- 18.10 Al Paradise - zabavnoglasbena oddaja
- Vodi Oreste Lionello: sodelujejo: Milva, Jerry Lewis, Sara Carlson
- 19.40 Almanah in Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik 1
- 20.30 Alpsaga - povest v šestih delih
- 21.50 Dimensione oceano - dokumentarna oddaja
- 22.40 Dnevnik 1
- 22.50 Napoli prima e dopo - dokumentarna oddaja

Drugi kanal

- 13.00 Due e simpatia - nadaljevanka dneva
- Mo'iere - 3. del
- 14.10 Questestate - kvizi, filmi, risanke, dokumentarne oddaje
- 17.00 Campo de' fiori - film
- Nastopajo: Aldo Fabrizi, Peppino De Filippo, Anna Magnani
- 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.40 Lady Madama - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 Caroline Cherie - film
- Nastopa: Martine Carol
- 22.30 Dnevnik 2 - Nocoj
- 22.40 Srečanje z Ben Bello
- 23.35 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Deželne vesti
- 20.00 Šolska vzgoja: Evropa v XX. stoletju
- 20.30 Torkov koncert
- 21.25 Dnevnik 3
- 21.50 Dokumentarna oddaja
- 22.00 La voce nel vento - film
- 00.55 Glasbena oddaja s skupino »Decibe«.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 18.05 Poročila
- 18.10 Zgodbe iz Nepričave - otroška serija
- 18.40 Pet minut za rekreacijo
- 18.45 Mladi upi - glasba za mlade
- 19.15 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik 1
- 20.00 Šofer za eno vožnjo - 1. del TV drame
- 21.10 Veliki diktator umetnosti - dokumentarni film
- 22.05 Dnevnik II

Zagreb

- 17.50 Videostrani
- 18.00 Poročila
- 18.05 Koledar
- 18.15 Zgodba o pradeklci - otroška serija
- 18.30 Diči diča - otroška oddaja
- 18.45 Mladi upi
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Davidova mati - TV drama
- 21.50 Izbrani trenutek
- 21.55 Paralele - zunanje politična oddaja
- 22.25 En avtor, en film
- 22.45 Dnevnik

Koper

- 14.00 in 17.00 Odprta meja - oddaja v slovenščini

Danes bodo v oddaji Odprta meja tudi naslednje vesti:

- TRŽIČ — Položaj v tadjednici po dopustu
- TRST — Nov kongresni center
- KRMN — Obujanje spominov na avstro-ogrsko veličino
- PROSEK — Protesti zaradi predvidene razširitve železniške postaje
- GRADEŽ — Razstava beneških grafikov 18. stoletja

- 17.30 Najboljše igre našega življenja - TV film iz serije Salut Champion
- 18.25 Zgodovina aviacije - dokumentarna oddaja
- 19.00 Risanka
- 19.30 TVD Stičišče
- 19.50 Obzorja: Kruh skozi stoletja - »Brez mlinarja« dokumentarna oddaja
- 20.20 Razočaranje - film
- Nastopajo: Corrado Pani, Rina Morelli, Riccardo Fellini
- 21.50 TVD Vse danes
- 22.00 Beli zid - TV film
- 23.10 Zeit im Bild - Čas v sliki
- Poročila v nemškem jeziku

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 In casa Lawrence - TV film
- 9.30 Alice - TV film
- 10.00 Phyllis - TV film
- 10.30 Veneri al sole - film
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Lou Grant - TV film
- 13.25 In casa Lawrence - TV film
- 14.25 Selvaggio è il vento - film
- 16.25 Mary Tyler Moore - TV film
- 17.00 Hazzard - TV film
- 18.00 Tarzan - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 West Gate - TV nadaljevanka
- 22.25 Mary Benjamin - TV film
- 23.25 Sport: boks
- 00.25 La bestia umana - film

RETEQUATTRO

- 8.45 Goldie Gold - risanka
- 9.00 Aspettando il ritorno di papà - TV film
- 9.30 Blue Noah - risanka
- 10.10 Magia - novela
- 10.50 Fantasilandia - TV film
- 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.15 Scooby Doo - risanka
- 12.40 Star Blazers - risanka
- 13.10 Prontovideo - glasbena oddaja
- 13.30 Fiore selvaggio - novela
- 14.15 Magia - novela
- 15.00 E' scomparso l'aereo del presidente - film
- 17.00 Scooby Doo - risanka
- 17.30 Giatrus - risanka
- 18.00 Truck Driver - TV film
- 18.50 Tre cuori in affitto - risanka
- 19.25 Chips - TV film
- 20.25 I predatori dell'idolo d'oro - TV film
- 21.30 Taverna Paradiso - film
- 23.30 Quincy - TV film
- 00.30 Una bruna indiovolata - film

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 10.00 L'idolo cinese - film
- 11.30 Maude - TV film
- 12.00 Giorno per giorno - TV film
- 12.30 Lucy Show - TV film
- 13.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
- Piccole donne - risanka
- L'uccellino azzurro - risanka
- 14.00 Agenzia Rockford - TV film
- 15.00 Cannon - TV film

- 16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
- Thundar il barbaro - risanka
- Rocky Joe - risanka
- L'uccellino azzurro - risanka
- 17.40 La casa nella prateria - TV film
- 18.40 Kung Fu - TV film
- 19.50 Il mio amico Arnold - TV film
- 20.25 Simon & Simon - TV film
- 21.25 L'uomo di Singapore - TV film
- 22.30 Devlin & Devlin - TV film
- 23.10 Il re dei granchi - film
- 01.15 Ironside - TV film

TELEPADOVA

- 13.00 Risanke
- 14.00 Mama Linda - novela
- 15.00 Gli emigranti - novela
- 16.00 Cara a cara - novela
- 17.00 Star Trek - TV film
- 18.00 Sam, il ragazzo del West - risanka
- 18.30 Mechander Robot - risanka
- 19.30 Mama Linda - novela
- 20.20 Provaci ancora mamma - film
- 22.00 Spy Force - TV film
- 23.00 Doc Elliot - TV film
- 24.00 Lady Godiva - film

TRIVENETA

- 13.15 Sloane - TV film
- 14.00 Risanke
- 14.30 Film
- 16.30 TV film
- 17.30 Risanke
- 18.00 L'incredibile dottor Hogg - TV film
- 18.30 Sloane - TV film
- 19.30 Q. P. Coupon estate
- 20.00 TV film
- 20.30 Un'allegria crociera - film
- 22.00 I 12 legionari - TV film
- 22.30 Rassegna di tappeti

TELEFRIULI

- 13.30 La sindrome di Lazzaro - TV film
- 14.30 Cara a cara - novela
- 15.45 Io, re del blues - film
- 17.15 Starzinger - risanka
- 17.50 Angie girl - risanka
- 18.15 Cara a cara - novela
- 20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
- 21.30 Resistenza eroica - film
- 23.30 La ballata di Andy Crocker - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Mozaik. Rekreacije, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanem spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjiček za vsa koga; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Niti življenja; 10.10 Koncert; 11.30 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Pier Paolo Pasolini: »Sannja«, Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Tri slovenske sestre: 130 let Družbe sv. Mohorja; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Naši posnetki v živo, Glasbeni listi; 17.10 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 August Strindberg: »Najmočnejša«. Enodejanka v interpretaciji Zlate Rodošek. Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro, Koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere; 6.45 Prometni servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost; 15.00 Za varnejši jutri - Croatia; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Počitniški vrtljak; 17.33 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje - Glasba - Koledarček; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan; 7.50 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pesem tedna; 10.35 Vrtljak motivov; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Poročila v nemščini; 14.45 Poje in igra skupina Casadei; 15.15 - 16.45 Glasba; 18.00 Made in Jugoslavia; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno - govorni program; 11.00 Radijska nadaljevanka; 11.20 Master - glasba; 11.30 Mala Italija - jutranji variete; 13.15 Master - glasba dan za dnem; 15.00 Glasbeno - govorni program; 16.00 Popoldanski poletni program; 17.30 Velike Ellingtonove skladbe; 18.05 60 let radia v Italiji; 18.25 Večerna glasba; 19.22 Radijska priredba; 20.00 Odprti zastor; 21.00 Varujmo naravo; 21.28 Radijska priredba; 22.00 Večerni program; 22.45 Napotki za avtomobiliste; 22.50 Glasbeni premor; 23.05 Telefonski klic; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska nadaljevanka; 9.10 Nagradno tekmovanje; 10.30 - 12.45 Radijska priredba; 15.00 Namišljena preiskava; 16.37 Glasbeno - govorni program; 19.00 Mavrica; 19.50 Vsakdanje življenje; 21.11 Radijski koncert; 22.05 Mavrica - 2. del; 22.40 Jazz glasba; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila promet; 6.20 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladi koncertant - Patricija Mihelač - flavta, Vesna Jan - flavta, Jasna Jan - klavir; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev; Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 19.05 V korak z mladimi; 14.35 Iz mladih grl; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, Glasba; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih; 21.00 Radijska igra, Glasbeni intermezzo; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofon za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nokturmo - Jan Neruda; Pesmi; 23.15 Vodomet melodij.

Vse delavstvo tržiške tovarne Ansaldo bo ta teden v dopolnilni blagajni

Podaljšali so kolektivni dopust

Novo leto, stare skrbi, smo nekoč pravili ko smo pričenjali kroniko novega leta. Tako nekako smo pisali vsako leto v tem času, ko so se delavci vračali s kolektivnih počitnic v tovarne. Letos moramo ta stari rek ponoviti, vendar pa mu dodajamo še nekaj novega: nove skrbi.

V Trzinu so se delavci včeraj vrnili na delo. A ne vsi. V tamkajšnji ladjedelnici jih je na delovnih mestih le štirideset odstotkov. Okrog dva tisoč delavcev od 3.500 zaposlenih v tej tovarni nadaljuje namreč dopolnilno blagajno in ni dano vedeti kdaj se bodo ti ljudje vrnili na delo. Doslej ni namreč pozitivnih odgovorov iz Rima, odgovorov o naročilih za nove ladje, pa čeprav vsi, od vlade do ladjarjev pravijo, da bi zelo radi naročili nekaj ladij za katere imajo baje na razpolago tudi denar. Včeraj so se na delovna mesta vrnili le tisti, ki so zaposleni pri gradnji nekaj vojaških ladij. A tudi za te ne bo dela veliko

časa, kajti tudi pri teh naročilih gre do dela h koncu.

Podoben je položaj v sosednji tovarni Ansaldo, v kateri je zaposlenih približno 1.100 delavcev in tehnikov. Bili so na kolektivnem dopustu dva tedna, podaljšali so ga vendar tokrat v obliki splošne dopolnilne blagajne, še za en teden. V tej tovarni je v dopolnilni blagajni že nekaj mesecev 120 delavcev. Ravnateljstvo je hotelo povečati to število na 150. To pa je tovarniški svet zaskrbelo, zato so se domenili, da v tovarni delo miruje še en teden, tako da ostane v tem času vseh 1.100 uslužbencev v dopolnilni blagajni. Do konca septembra pa bi morala neka francoska raziskovalna družba zaključiti študijo o produktivnosti v vseh tovarnah koncerna Ansaldo. Iz te študije bo izhajalo koliko delavcev potrebujejo v teh tovarnah, torej tudi v tisti v Trzinu. Takrat bomo izvedeli kaj predvidevajo za to tovarno, v kateri so zaposleni zelo specializirani delavci.

Če ostanemo v Trzinu lahko povečamo, da so v teh počitniških dneh svojo tovarno stražili delavci podjetja Laminati Lisert. Od 2. julija so namreč vsi v izredni dopolnilni blagajni. Sindikat se je bal, da bi ravnateljstvo v tem času, ko v njej ni delavcev, dalo odpeljati stroje iz tovarne. Zato so tovarno zastražili.

In še nekaj. Pred dnevi smo poročali, da so delavci ladjedelnice postavili vrh griča nad mestom velik transparent, ki je opozarjal na njihov položaj. Neznanci so ga pred dnevi poskovali.

razna obvestila

Društvo prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba obvešča, da bo odhod na Brione v soboto, 25. avgusta po naslednjem vrstnem redu: Dol ob 4.45, Poljane ob 4.55 in Doberdob ob 5.00. Priporoča se točnost.

Ob nekdanji meji v Jasihu so počastili Franca Jožefa

Že pri vходу na razstavišni prostor, kjer si moral odšteti tisoč lir vstopnine (kron in krajcarjev niso sprejemali) te je pozdravila goriška gospa koroške rodovine v koroški noši. Takoj si dobil, skupno z vstopnico, nalepko s portretom cesarja Franca Jožefa. Dvodnevno prazno-

vanje 136-letnice kronanja takrat še ne bradatega cesarja je potekalo v Jasihu pri Krminu ob prisotnosti več tisoč ljudi. Prišli so od vseposod, če smemo verjeti tablicam stotin parkiranih avtomobilov. Prednjačili so seveda goriški, tržaški in videmski. Videl si tudi avtomobile Vicenze, Padove, Benetk in Milana, torej krajev iz nekdanjega Lombardsko-beneškega kraljevstva. Pa še kak avto z jugoslovansko, nemško ali avstrijsko registracijo je bil tu.

Pričeli so v soboto s pohodom ob nekdanji državni meji pri Idriji. Tekace so vodili potomci nekdanjih tihotapev. Godba iz Turjaka, oblečena v uniforme prejšnjega stoletja, je žela največ ploskanja ko je igrala cesarsko himno ter Radetzky marš. Plesali so se seveda predvsem valčki in polke. Prodajali so knjige o bojih pri Gorici med prvo vojno. Ista slika se je ponovila v nedeljo, z avstrijsko in tržaško godbo. Nagradili so tudi še vedno živeče veterane cesarske armade.

V zelo dobro urejenih kioskih, kjer so vsi potpežljivo čakali v vrstah, brez mediteranske gneče, si dobil predvsem mittelevropske dobrote: od klobas do golaža, od piščancev do polente, pa seveda še vrček piva povrhu. Le neki starejši možakar se je pritoževal: »Prodajajo tudi "pašta al sugo". To ni cesarjevo, to so nam prinesli Makaroni!«

Izgubljeni predmeti

V uradu mestnih stražnikov za izgubljene predmete so zakonitim lastnikom na razpolago sledile predmeti: moška torbica z raznimi predmeti, dve denarnici z denarnimi vsotami, denarnica z raznimi predmeti, dve majici, trije pari očal za vid, dve ženski, eno možko in eno zlozljivo kožo, dve zapetni uri, dva prstana, številni snopi ključev.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30–22.00 »Claire dove scivola scivola«. Prepovedan mladim pod 18. letom.
CORSO 20.00–22.00 »Il mondo di Jane Verdi Zaprt zaradi počitnic.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.
PRINCIPE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30–20.30 »Pacifik banana«. SVOBODA 20.30 »Morje iz templja Shaloin«.
DESKLE 19.30 »Dvojna ekspozicija«.

LEKARNE V GORICI

»Provvidenti« — Travnik 34 — tel. 84972

LEKARNE V TRŽIČU

San Nicolò — Ul. 1. maja 94 — tel. 73328

POGREBI

12.30 Clotilde Nulli vd. Spazzapan iz kapele splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

prispevki

Prostovoljnimi pionirjem prve pomoči so darovali naslednje denarne zneske: Stefania Ivetič 50.000 lir, Erminia Feresin 40.000, Alfredo Zonch 70 tisoč, družina Micini 10.000, Lidia Rufolo 10.000, Giuseppe Sapienza 50.000. V spomin na Lauro Borsi vd. Coslini darujejo trgovci iz sv. Ane 60.000 lir, v spomin na Fiorentina Forchiasina darujeta družini Marcovic in Franzot 100.000 lir.

V spomin na Ano Cotič daruje družina Savo Ožbot 50.000 lir za Glasbeno matico.

Poziv KPI za referendum

Kot smo že poročali, je KPI sprožila akcijo podpisov za izvedbo referenduma s katerim bi odpravili tisto točko zakona, sprejetega spomladi v rimskem parlamentu, ki omejuje rast draginskih doklade. Tajništvo posoške federacije obvešča tiste, ki bi želeli podpisati zahtevo po sklicu referenduma, da se podpiše zbirajo na županstvih, in sicer: v Gorici vsak dan od 9. do 12. ure, v Krminu od 11. do 12.30, v Doberdolu od 7. do 10., v Sovodnjah od 10. do 12., v Števerjanu od 9. do 12. Podpisniki morajo imeti s seboj veljavni osebni dokument.

Cepljenje psov v Sovodnjah

Te dni bodo tudi v sovodenjski občini cepili pse, ki imajo več kot tri mesece starosti, proti pasji steklini. Jutri, v sredo, 22. avgusta med 11. in 12. uro pri kotalkarskem igrišču na Peči, v četrtek, 23. avgusta bodo ob isti uri cepili pse pred gostilno Devetak na Vrhu v ponedeljek 27. in v sredo, 29. avgusta pa še v Sovodnjah in sicer med 8. in 10. uro pri nogometnem igrišču.

izleti

SPD Gorica priredi 25. in 26. tm. vzpon na Grossglockner (3797 m). Prevoz z lastnimi sredstvi. Podrobnejša pojasnila pri predsedniku društva.

Tudi nekateri slovenski obrtniki v deželni konzorciju za razvoj

Izkušnjo, ki so jo v tečajih Ustanove za razvoj obrtništva (ESA) pridobili nekateri izmed udeležencev je pri njih izzvala interes po boljšem spoznanju vseh poslovnih aspektov podjetij v katerih so sodelovali. Spoznali so, da bi s skupnim nastopanjem na določenih projektih bistveno izboljšali rezultate in pogoje dela, zato so osnovali Obrtniški konzorcij za razvoj (CIMAS), katerega član je tudi Franc Čadek iz Sovodenj. Ta bo skušal vpeljati v poslovanje članov konzorcija nekaj novih aspektov.

Poleg splošnih smotrov o razvoju in izboljšanju podjetij so si za tekoče leto zastavili nekaj konkretnih ciljev s pomočjo katerih bi tudi testirali njihovo možnost prodora v stvarnost, ki je še njim neznan. Člani konzorcija mislijo najprej razviti marketing (načrtovanje in usklajevanje investicij, proizvodnje, prodaje in propagande s potrebami in možnostmi tržišča), ki zaobsega vse aspekte dejavnosti podjetja in jim da instrumente s katerimi lahko samostojno in konkurenčno nastopijo na tržišču. Poleg tega računajo da bodo z uvajanjem elektronskih računalnikov organizacijsko in upravno izboljšali podjetja. V delovnih srečanjih bodo v obliki sistematičnega poročanja in proučevanja tržišča, finančnih tehnik in kreditne politike najboljše izkoristili vse njihove zmogljivosti.

Nedvomno je to pogumna pobuda, ki skuša premagati največjo oviro obrtništva (pojmovano v tradicional-

nem smislu), to je individualizem, ki res daje največjo možnost individualnemu izražanju, ampak je obrtništvo tudi večkrat sinonim za osamljenost in tehnološko nerazvitost.

Da bi premagali stagnacijo so se pri Obrtniškem konzorciju za razvoj zbrali v razne delovne skupine, ki bodo sledile in poročale o različnih spektrih vprašanj. V delovni skupini za tehnološko eksperimentacijo bodo npr. promovirali ostvaritev poskusnih projektov, ki vključuje nove tehnologije. V sodelovanju z Ustanovo za razvoj obrtništva mislijo razviti v tem okviru informacijski sistem, tudi v obliki specializiranih tečajev, o novih tehnologijah. Poleg kreditno-financijske sekcije in sekcije za računalnike (o marketingu smo že govorili) pa je zanimiva sekcija za misije v tujini, ki bo uradu za sodelovanje in razvoj zunanjega ministrstva (ta je nosilec vseh oblik pomoči, ki jih Italija nudi deželam v razvoju) nudila obrtnike, ki so potrebni pri izpeljavi teh projektov.

Obrtniški konzorcij za razvoj si je torej postavil visoke cilje, čas pa bo povedal svoje...

Spet cviljenje

Včeraj so se na zidovih goriških ulic spet pojavili kričeči plakati odbora za ohranitev italijanskih vrednot Gorice. Tokrat zahtevajo preštevanje. To svojo zahtevo utemeljujejo s trditvijo, da ni moč »neznačajni« manjšini, kot naj bi bila slovenska, dati

pravic dvojezičnega poslovanja.

Protislovenska histerična kampanja nekaterih skupin in ljudi se torej stopnjuje. V prejšnjih tednih smo lahko brali v tukanjšnjem dnevnem časopisu, pisma uredništvu nekaterih pisanih oziroma nepisanih meščanov, ki so si seveda edini v kratenju pravic Slovincem. Pisma so tempirana, po eno vsak teden. Ne kratijo pa le pravic Slovincem, ki živimo v mestu, marveč se zgražajo tudi nad tem, da je na občestnih tablah v okolici kak napis v slovenskem jeziku.

Psi lajajo, karavana pa gre dalje!

Guerin obsojen

Odgovorni urednik občasnega desničarskega lista »Sentinella d'Italia«, 55-letni Antonio Guerin iz Tržiča, bo verjetno odslej previdnejši pri objavljanju vesti in komentarjev v svojem listu. Te dni so ga na goriškem sodišču obsodili na 8 mesecev zapore (pogojno) in na plačilo štirih milijonov lir odškodnine prizadeti zasebni stranki. Poleg tega bo moral Guerin tudi objaviti v »Sentinelli« celotno razsodbo.

S tem naj bi popravil krivico, ki jo je pred časom zagrešil ob smrti podkvestorja Antonina Manfrēja, voditelja tržiškega komisariata. Tržiški list je tedaj objavil vest o smrti funkcionarja, ki je po mnenju vdove dr. Manfrēja žalila spomin pokojnika. Tega mnenja so bili tudi sodniki, ki so, kljub obtoženčevi odsotnosti, obsodili Guerina.

pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo.

Pred nekaj dnevi sem bil s skupino prijateljev na Mangartu. Po dolgi hoji smo prišli do koč v želji in upanju, da bi se tam okrepčali, kot smo že večkrat napravili v prejšnjih letih. Sila pa smo bili razočarani, ker smo ugotovili, da je koč poškodovana in zato zaprta. Ugotovili smo, da je letos pozimi snežni metej poškodoval lepo koč, odkril del strehe. Doslej pa koč ni nihče popravil. Radovedni smo pogledali v stavbo in ugotovili, da je v prvem nadstropju dobrih deset centimetrov vode, da so postelje in slamnjače vse namočene. Podobna slika se nam je nudila tudi v pritličnem prostoru. Na slamnjače, ki so sicer spravljene na mize, kaplja voda, in vse bo za v odpad. Videli smo, da se dragocena imovina uničuje. Katere je tisto planinsko društvo, ki je za to odgovorno? Z nami zamejci so se zgrajali tudi nekateri ljubljanski in štajerski ljubitelji gora, ki so prišli sem gor, ne da bi sploh vedeli, da je koč v takem stanju. Ob odcepu z glavne ceste ni namreč nobene table, ki bi planince obveščala, da je koč zaprta. Marsikdo med nami si je zaželel žiga slovenske planinske tansverzale, našel pa je le opuščeno in zanemarjeno stavbo.

S spoštovanjem.

Sledi podpis

● V Trzinu so neznanci v nedeljo popoldne ukradli fiat 500 videmske re-

Konjeniške tekme v Gradišču

V Gradišču ob Soči so zelo domiselni in znajo izkoristiti tako osrednjo lego kraja kot tudi prelep park, ki so ga k sreči ohranili sredi mesta, da tu prireajo najrazličnejše prireditve, ki privabljajo veliko radovednežev. Vsako leto imajo tu tudi konjeniške tekme. Tako je bilo tudi ob koncu prejšnjega tedna, ko so se konjeniki iz raznih krajev naše in drugih dežel pomerili in pokazali, da znajo v marsičem napraviti tako kot olimpijski tekmovalci.

Na te konjeniške tekme, ki so bile letos že osemnajstič zapovrstjo, je prišlo več deset tisoč tekmovalcev. Tudi publike je bilo kar precej. Niso bili to le tisti, ki se na ta šport razumejo, marveč tudi drugi, saj ni dano vsak dan videti od blizu tako prireditev, pa čeprav jo lahko gledamo kadarkoli se nam vzljubi, na televizijskem ekranu.

Sicer pa je bilo v Gradišču tudi drugače živahno v teh dneh, saj so mnogi prišli tudi na razne kmečke razstave, ki so bile v prelepem parku v teh dneh. Pa tudi v gostilnah v Gradišču lahko ješ in piješ zelo dobro in po zmernih cenah.

Ob Černigojevi razstavi, ki bo v petek v Lipici

NEUSAHLJIV USTVARJALNI UTRIP

Razstavo bodo odprli ob 19. uri - 27.t.m. bodo odprli njegovo razstavo tudi v sežanski Mali galeriji

Kdor večkrat zahaja v Lipico, bo bržkone tam srečal starostno slovenskih tržaških slikarjev Avgusta Černigoja. S počasnimi koraki se spreha pred hotelom Maestozo in po bližnjih stezicah. Opazovalcu se bo na prvi pogled zdelo, kot da se mojster upogiba pod težo svojih 86 let. A kdor ga bo nagovoril in se hotel z njim pogovarjati, bo takoj ugotovil, da videz vara. Černigoj je ostal tak, kot je vedno bil, v svojih gledanjih, v svojih nazorih vedno preseneča. Slikarjevo oko je bistro, dojemljivo za vse, kar se godi okrog njega. Vseč mu je narava in lipiški zrak, kar vse pogojuje njegovo dobro zdravstveno počutje. Černigoj je bil vedno družaben človek, ter se je vedno nahajal v družbi predvsem mladih ljudi. Tak je še danes. V Lipici mu družbe ne zmanjka. Le tu pa tam potoži, da nanj pozablajo njegovi tržaški učenci, ki jih je imel tako zelo rad. Tudi turistični utrip Lipice Černigoj z zanimanjem spremlja. Vedno ve od kod so ta ali oni dan prišli turisti v Lipico in spremlja tudi kulturne prireditve, ki so v poletnih mesecih v Lipici. Černigoj se posebno navdušuje in ogleduje otroke, ki sproščeno skalejo v tej edinstveni kraški oazi. Te dni mi je dejal: »Ne vem zakaj me tako zanimajo otroci, vsakega otro-

ka opazim in vsi se mi zdijo tako zelo lepi, tako bistri; čudno, pa se v svojem življenju za otroke nisem kaj dosti zanimal.«

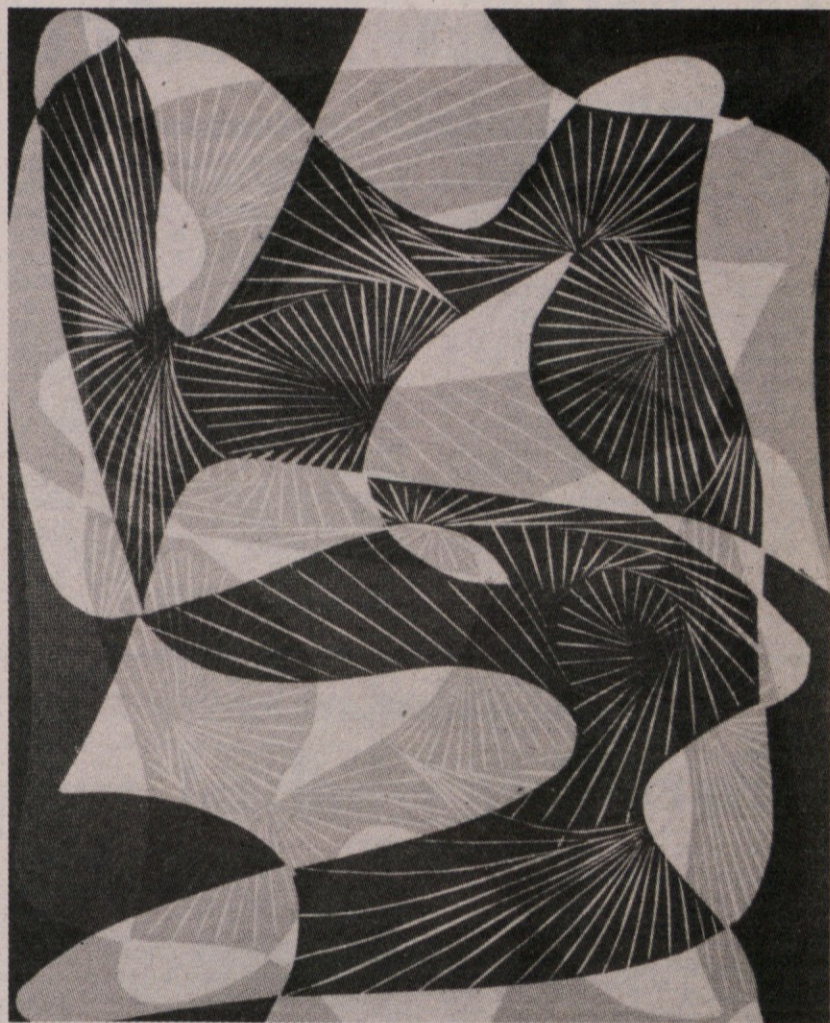
Černigoj že tretje leto z manjšimi presledki živi v Lipici. Tako postaja Lipica njegov dom in med tamkajšnjimi ljudmi je udomačen. Vsi ga poznajo, vsi so z njim prijazni in mu pripravljeno narediti uslugo v vsakem trenutku, ko to želi. Tega Černigoj nikoli ne pozabi povedati, kadar ga kdo vpraša, kako se v Lipici počuti. Tako ga skoro vsak dan kdo iz Lipice pripelje v Sežano, kjer se v knjižnici rad zadrži da pogleda časopise, pa tudi nove knjige ga zanimajo. Posebno je pozoren do literature iz slikarskega sveta, saj je bil vedno navajen slediti vsemu novemu. Kdor bo imel priliko stopiti v Černigojevo sobo v hotelu Maestozo, bo prijetno presenečen. Običajna hotelska soba je spremenjena v slikarski atelje. Sredi sobe je miza obložena z barvami in papirjem, na stenah pa zložene slike, ki jih Černigoj sproti menjuje, kot nastajajo.

Marsikdo se bo še spomnil zadnje razstave, ki jo je imel Černigoj v Lipici pred dvema letoma. Tiste slike sedaj krasijo ambient poročne dvorane in hotel Klub. Za tem Černigoj eno leto ni mogel ustvarjati. Vse

spodbude so bile zaman. »To ni kar tako!« je dejal ob priliki. Slikar ne more delati po naročilu. Letošnjo pomlad pa je Černigoj začel ustvarjati s presenetljivim umetniškim impulzom. V Lipici bo razstavljen le del vsega, kar je zadnje čase ustvarjal. Ko je dr. Peter Krečič delal selekcijo in zbiral slike za Lipico je sam pri sebi dejal: »Černigoj me znova preseneča, pravzaprav je vse dobro kar je naredil, škoda da ni prostora, da bi kar vse razstavili.«

Svežina barv, slikarska tehnika, ki jo Černigoj uporablja so živ dokaz, da kljub visoki starosti Černigoju še ni zmanjkalo umetniške inspiracije.

Omeniti je treba, da bo za razstavo v Lipici 27. 8. otvoritev Černigojeve razstave tudi v sežanski Mali galeriji in sicer bodo na ogled starejša dela, ki se navezujejo na obdobje prijateljavanja s Srečkom Kosovelom. Ob obeh otvoritvah bo govoril najboljši poznavalec Černigojevega dela dr. Peter Krečič, ki je tudi avtor Černigojeve monografije. 6. septembra pa bo v Kanalu tretja Černigojeva razstava, ko se bodo začeli že tradicionalni Kogojevi dnevi. Mnoga v Kanalu razstavljenega dela bodo prvič na ogled. Celotni opus pa bo posvečen spominu Černigojevega prijatelja slikarja Ivana Čarga. a. n.

A. Černigoj, Kompozicija, barvni lesorez, okrog 1958

Z urokom in dotikom nad bolezen

»Buh in svjete Blaž je jmo devjt sestric, z devjateh pride uosem z uosmeh sjeden s sjadmeh šjest s šjesteh štjre s štjereh tri s trejih dvje z dvjejih ana z ane neč ku so se stjekle uod svetga Blaža sestrice taku de be se stjela ta balezen z neča se pršo v neč pejde!«

Pozorno sem poslušala to magično besedilo, saj močakarju, ki je imel skoraj devet križev, ni šlo v račun, da sem prišla k njemu samo poizvedovat po starih zagovorih. Morala sem mu priznati, da me boli grlo zato, da me je lahko »ozdravil«. Sedela sva si nasproti, ko mi je naročil naj mu podam desno rodo. Krepko jo je držal v svoji levi, medtem ko je z oslinjenim palcem

desnice močno pritiskal po mojem nadlaktu, od zapestja navzgor; njegove žilave in potne roke so se tresle in s težavo in hripavim glasom je izgovarjal ritmizirano obredne pesmi. V tistem trenutku se mi je zazdelo, da stoji pred mano nekakšen afriški vrač v obrednem oblačilu in v daljavi sem zaslišala enakomerno udarjanje na boben, ob katerem pleše plemo, da bi izgnalo zle duhove iz mojega telesa... »Z neča se pršo v neč pejde!«

Zagovor je ponovil tretjič in močno pritiskal palec ob zapestje tako, da mu je zastajala sapa. Na masiranem delu sem začutila pekočo bolečino, nakar je zaključil obred tako, da je potegnil s palcem črto v obliki križa, približal mojo roko in skozi priprta usta trikrat pihnil. Ob mojem osuplem pogledu se je nekoliko v zadregi posmehnil in rekel: »Ale, dejmo še drugo ruako!« Brez uganjanj sem storila, kar mi je naročil in že sem ob pritisku čutila,

kako mi »skace« mišica nad zapestjem. Sestrice svetega Blaža so se iztekle tudi na levi roki in po ponovnem znamenju križa in pihanju se je magični obred zaključil. »Ale, fertik je!« Oddahnil se je, zbral moči in začel pripovedovati v pristnem trebenskem narečju, kako je s tem načinom pred kratkim ozdravil vaščana. Tri tedne je bolehal in jemal zdravila, ko pa je zanj zvedel Viktor Kralj, po domače »uod Cvanex« se je takoj ponudil in mu rekel: »Pride h mene, sem jes mje-deh uod grla!« in z besedo in dejanjem mu je povrnil zdravje.

Za vse te magične zagovore je značilna kračina in preprostost teksta. Poglavitna lastnost pa je tudi ritmizirano podajanje besedila, v katerem so besede natančno izbrane in imajo določeno čarovno moč. Iz starinske, predkrščanske oblike je zagovor pod vplivom krščanstva dobil novo vsebino. Tako se v našem zagovoru pojavita znamenje križa, bog

in sv. Blaž, ki ga slavimo 3. februarja in je po svoji mučeniški smrti postal zaščitnik, ki te obvaruje pred bolečinami vrata in grla. Tudi sama vsebina in iztekanje sestric, od devet do nič, nas spominja na staro obliko, ki je značilna za staro Indijo, zibelko človeškega rodu. Iz davne preteklosti pa sta se ohranili tudi števili devet (sestric) in tri (ponavljanje zagovora in pihanje), ki sta za vse vzhodne filozofije predstavljali sveti števili in imata poseben mističen pomen in simbol. Bodisi besedilo in njegova vsebina kot dejanje, ki ga spremlja, sta mistične narave prepojena z vraževerstvom in simboli.

Neizpodbitno pa ostane dejstvo, da človek, ki ima vneto grlo s tovrstnim masiranjem ozdravi. To si lahko najzanesljiveje razlagamo z zdravljenjem, ki se je začelo razvijati na Vzhodu že pred 3000 leti pr. n. š., in ki jo na zahodnem svetu imenujemo akupunktura. Ta medicinska znanost,

ki sloni na zabadanju posebnih igel, masiranju in pritiskanju se je izkazala kot izredno učinkovito sredstvo za zdravljenje različnih bolezni. Zabiranje ali pritisk spreminjata energetske tokove, ki pomagajo ozdraviti določene telesne del ali organ. Nadlaket ima torej nekakšno zvezo z grlom.

Zagovor in obenem celoten magični obred označujejo pri nas z izrazom »držale«, ki izvira iz besede drgniti, to je premikati nekaj po površini in pri tem močno pritiskati in iz starinskega izraza drgal, ki označuje limfne organe v žrelu.

Ta način zdravljenja se je brez kakršnekoli medicinske podlage prenašal iz roda v rod; tega se je Viktor »uod Cvanex« naučil od svoje mame in zdravil vsakega, ne da bi pri tem zahteval plačilo. V naši dobi se ti običaji in navade izgubljajo in od tega »ljudskega zdravnika« je ostal le posnetek na magnetofonskem traku.

KRISTINA KOVAČIČ

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

224.

Duhovniki v ljubljanski pokrajini podpiramo organiziranje samoobrambe. Pri nas, na ozemlju, ki ga je italijanska vojska očistila partizanov, že delujejo naše, slovenske enote; imenujemo jih MVAC — kar pomeni po naše vojska Kristusa kralja. Ker ne vemo, kako se bo ta vojna razvijala naprej, so oboroženi oddelki, ki jih podpira cerkev, nujni.

Razumite: spor med marksizmom, ki zagovarja materialističen pogled na svet, in cerkvijo, ki je čuvar duhovnih kultur, je nujen. Prišel je čas, ko se je treba opredeliti. Mi ali oni? Kdor ni z nami, je proti nam. Kdor pa je proti nam, bo uničen.

Soba je bila polna duhovnikov; večina jih je bila že v zrelih letih in starih, mladih je bilo malo. Ko je govornik utihnil in jih pozval, da povedo svoje, sta zavladala mučna tišina in spogledovanje. Sirk je vedel, da zbrani ne odobravajo agitatorjevih radikalnih stališč. Zrasli in živeli so v drugačnih razmerah, pod bremenom italijanskih poniževanj, trpeli in upali so z ljudmi in pozdravljali osvobodilni boj, ne glede na to, kdo ga vodi.

Sirk se je ojunčil, pri oblasteh je bil tako in tako slabo zapisan, škof, voditelj katoliške akcije, pa je govoril s pozicij italijanske oblasti, tistih oblasti, ki so jih tlačile petindvajset let in v imenu boga raznarodovale Slovence.

»Oprostite, častiti gospod, vas smem vprašati, ali ste brali knjigo Kaplan Martin Čedermac?«

»Seveda sem jo bral, čeprav je njen avtor bržčas na oni strani barikad.«

»Če ste se kaj naučili iz nje, vam ne bo treba posebej razlagati. Težko pot imamo za seboj in ljudje v teh krajih tudi.«

»Razumite me, zdaj se je položaj spremenil. Cerkev je ogrožena...«

»Morda so se spremenile besede in obljube, dejanja pa so ostala. Mi duhovniki imamo na skrbi duhovno življenje naših ljudi. Posvetne zadeve imajo v rokah drugi. Ne bi bilo pametno niti pošteno vtikati se v politiko, zlasti pa ne organizirati bratomorne vojne... Vaši prijatelji so dovolj močni, saj razglašajo, da so uničili partizane. Zakaj bi potrebovali nas? Slovenci se bomo reševali sami!... Ne razumem vas, v kaj nas silite in zakaj. Če naši bratje onkraj meje počenajajo te stvari, je to njihova zadeva in odgovornost. Seme vaših besed je tu padlo na kamnita tla, iz njega ne bo nič zraslo. Tu so nas dve desetletji učili, da se ne smemo vtikati v politiko, in držali se bomo tega.«

Vsi navzoči so z razumevanjem in odkrito besedo potrdili Sirkova stališča.

Duhovnik, ki je vodil zbor, je od jeze pobledel in rekel:

»Opozorili so me, da so med vami simpatizerji osvobodilne fronte. Sramota, ne podrejte se hierarhiji cerkve, trmoglavite po svoje, nasedli ste satanskim vabam, rdeči ste!«

Vstal je starejši mož z že osivelo glavo:

»Ne žalite nas, gospod. Tu so razmere drugačne. Mi smo in bomo z ljudmi v dobrem in slabem. Prav ima Sirk! Mi ne bomo pomagali ustanavljati novih oboroženih enot. Tu je italijanska država, bodo že sami napravili red.«

»Tako je!«

Vsi duhovniki so si bili v tem mnenju edini. Agitator je izgubil živce.

»Dobro, ne bom vas prepričeval, poročal bom škofu,« je dejal užaljeno. Na mizi je pustil šop literature, ki je katoličane spodbujala za boj proti Osvobodilni fronti in komunizmu. Ostala je na mizi nedotaknjena.

Sirk se je vračal v svojo faro z občutkom, da sta zmagali pamet in pravična stvar. Prepričan je bil, da agitatorji bratomorne vojne na Primorskem ne bodo želi uspehov. Tod so duhovniki sovražili tujce prav tako kot kmetje.

Doma si je odpočil. Popoldne so prišla dekleta iz vasi in bližnjih zaselkov. Skupno so pripravili pakete z živili za tiste, ki so trpeli v ječah in taboriščih.

Spomnili so se tudi Bečanove mame. Ženske je niso pozabile, poslala je sinove in hčere v boj, sama

pa je padla v roke sovražnikov. Sirk je večkrat govoril o njej in dajal njeno žrtev vsem za zgled.

VIII.

Jožefa Maslo je prenašala taborišče laže in hkrati teže kot sojetnice.

Vdana v usodo, se je tolažila z upanjem, da na svetu vse mine in bo tudi teh težav prej ali slej konec. Ljudje smo grešni in Bog nas preizkuša, kako znamo prenašati nesreče in težave. Bila je ponosna ženska močne volje. Če so jo krivice in šikane preveč bolele, si je dejala: »Vse, kar ste mi povzročili hudega, vse bodo povrnili moji otroci!« Ponosna je bila na njihov boj.

Med jetnicami je bila najstarejša. Mlajše so se zatekale k njej po pomoč in tolažbo. Kadar je bila katera obupana in na koncu moči, jo je Bečanka pomirila in jo spodbujala, naj vztraja.

Večkrat se je spomnila na Osojnika, ki je preživel nekaj let za zapahi in ji dejal:

»Ječa ni tako težka kot jetniki.«

Ni razumela, kako je to mogoče. Zdaj je to poizkusila na lastni koži.

Z njimi je bila zaprta ženska srednjih let, katere sin je bil tudi v hosti. Živčna in prenapeta, je težko prenašala jetništvo. Kadar se je pripravljalo k dežju ali je bila polna luna, je začela noreti. Pulila si je lase, hodila sem in tja po celici in vpila:

»Me reve moramo tu trpeti brez moči in otrok, brez moči nad usodo. Zakaj nas usoda tepe? Ženske, zakaj? Zato, ker je Bečanka poglala svoje otroke v hosto in jim naročila, naj ubijajo Italijane. To je norost! Za vsakega Italijana je šlo nekaj vasi in me zdaj plesnimo v zaporu.«

Bečanka je sedela v svojem kotu in se ni menila za vreščanje ženske, ki ji je bila vedno sovražna, ne da bi vedela, zakaj.

Ženska je nekaj časa norela, potem pa je Bečanko napadla. Vlekla jo je za lase in jo tepla. »Ubila bi te, zavoljo tebe in tvojih smo zaprte!«

Pazniki so slišali vrišč. Zvedeli so, da histerična ženska tepe Bečanko. Bilo jim je prav, da se jetniki grizejo med seboj. Posebej Maslovi so to privoščili.

Vsa dekleta in ženske so se bale norice. Raje so se ji umaknile ali vsaj z negodovanjem gledale, kaj počneja z Bečanko.

Na včerajšnjem velikem atletskem mitingu v Budimpešti

Carl Lewis vdrugič ni odpovedal

BUDIMPEŠTA — Po »kiks« na mitingu v Londonu, kjer je v teku na 300 m osvojil le četrto mesto, pa čeprav je prej obljubljal svetovni rekord, si je junak losangeleških iger Carl Lewis kaj kmalu opomogel že na včerajšnjem velikem mitingu v Budimpešti in zanesljivo zmagal na 100 m z zanj »le« dobrim časom 10''05. Čeprav včeraj v Budimpešti niso zabeležili svetovnih rekordov, pa so dosegli vrsto zelo dobrih rezultatov in predvsem velja omeniti, da so v isti športni areni prvič po olimpijskih igrah množično nastopili skupaj atleti obeh »blok«. Italijanski predstavniki se na tem mitingu niso najbolje izkazali. Cova je bil drugi na 3.000 m, Gabriella Dorio pa kar šesta na 800 m. Tudi Possamai se je morala zadovoljiti s šestim mestom na 1.500 m.

MOŠKI

KLADIVO: 1. Sedjih (SZ) 85,20 m; 2. Tamm (SZ) 83,32 m; 3. Miculin (SZ) 81,20 m. **110 m OVIRE:** 1. Bakos (Madž.) 13''50; 2. Bryggare (Fin.) 13''74; 3. Hudec (ČSSR) 13''87. **100 m:** 1. Lewis (ZDA) 10''05; 2. Kovacs (Madž.) 10''27; 3. Lara (Kuba) 10''28. **800 m:** 1. Earl (ZDA) 1'45''88; 2. Hauck (NDR) 1'46''06; 3. Harrison (VB) 1'46''20. **DALJINA:** Honey (Avstralija) 8,27 m; 2. Szalma (Madž.) 8,23 m; 3. McRae (ZDA) 8,22 m. **200 m:** 1. Baptiste (ZDA) 20''29; 2. Kovacs (Madž.) 20''60; 3. Brecka (Češkoslovaška) 20''83. **SKOK S PALICO:** 1. Krupski (SZ) 5,82 m. **3.000 m:** 1. O'Hara (Irski) 7'50''66; 2. Cova (It.) 7'51''53. **3.000 m ZAPREKE:** 1. Rietz (VB) 8'29''68; 2. Hackney (VB) 8 minut 30''07; 3. Daemens (Bel.) 8'33''40.

KOPJE: 1. Hohn (NDR) 93,16 m; 2. Detlef (NDR) 91,38 m; 3. Roggy (ZDA) 87,40. **VIŠINA:** 1. Demjanjuk (SZ) 227 cm; 2. Centelles (Kuba) 227 cm; 3. Avdenko (SZ) 227 cm; 400 m: 1. Carlowitz (NDR) 45''07; 2. Schonelebe (NDR) 45''42; 3. Menczer (Madžarska) 46''07; 6. Juantorena (Kuba) 46''98; 1.500 m: 1. Cram (VB) 3'33''13; 2. Harris (ZDA) 3'36''05; 3. Knipf (Madž.) 3'36''74. **KROGLA:** 1. Machura (ČSSR) 21,17 m; 2. Krieger (Polj.) 20,91 m; 3. Laut (ZDA) 20,33 m. **400 m OVIRE:** 1. Hawkins (ZDA) 49''28; 2. Arhipenko (SZ) 49''64; 3. Prado (Kuba) 49''87. **DISK:** 1. Delis (Kuba) 68,60 m; 2. Bugar (Kuba) 68,48 m; 3. Martines (Kuba) 67,00 m.

ZENSKKE

1.500 m: 1. Gorškova (SZ) 4'03''05; 2. Jošina (SZ) 4'03''16; 3. Szalay

(Madž.) 4'03''51; 6. Possamai (It.) 4 minute 05''14. **800 m:** 1. Borisova (SZ) 1'59''99; 2. Wartenberg (NDR) 1'59''99; 3. Moravikova (ČSSR) 2'00''58; 6. Dorio (It.) 2'01''67. **100 m OVIRE:** 1. Donkova (Bol.) 12''54; 2. Zagorševa (Bol.) 12''73; 3. Siska (Madž.) 12''76. **DALJINA:** 1. Wlodarczik (Polj.) 6,81 m; 2. Carol Lewis (ZDA) 6,78 m; 3. Grosshenning (NDR) 6,77 m. **VIŠINA:** 1. Acosta (Kuba) 194 cm; 2. Andersona (Bol.) 194 cm; 3. Spencer (ZDA) 190 cm.

Planckaertu dirka po Belgiji

EUPEN — Domači kolesar Eddy Planckaert je osvojil mednarodno kolesarsko dirko po Belgiji. Na drugo mesto se je uvrstil Sergeant (Bel.), tretji pa je bil prav tako Belgijec Van Hohen.

Košarka: turnir v Cisterninu

Poraz in zmaga Zadržanov

CISTERNINO — Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Cisterninu pri Brindisiju je Zadar osvojil eno zmago, enkrat pa izgubil. Po dveh dneh tega zanimivega turnirja vodi ameriško moštvo Diana All Star iz San Marina.

IZIDA 1. DNE

Diana All Star San Marino - Zadar 108:93 (59:48); Chicago All Star - Buen Caffè Brindisi 127:84 (64:41).

IZIDA 2. DNE

Diana All Star San Marino - Buen Caffè Brindisi 124:104 (51:49); Zadar - Chicago All Star 114:112 (77:50). **LESTVICA:** 1. Diana All Star San Marino 4; Zadar in Chicago All Star 2; Buen Caffè Brindisi 0.

● **JOLLY COLOMBANI** je za novo sezono najel ameriškega igralca, 24-letnega Richarda Andersona (2,06 cm, krilo - center).

Na včerajšnjem tekmovalju »Prijateljstvo 84«

Berndt še izboljšal evropski rekord

MOSKVA — V drugem dnevu plavalnega tekmovalja na prireditvi »Prijateljstvo 84« je najboljši dosežek zabeležil Vzhodni Nemec Jens-Peter Berndt, ki je na 400 m mešano s časom 4'18''29 izboljšal svoj evropski rekord (4'19''61). Veliko pričakovanje je vladalo tudi za Vladimir Salnikova, ki se je pomeril v štafeti 4x200 m, kjer je dosegel dober čas 1'50''68, danes pa se bo pomeril na 400 m, razdalji, na kateri je svetovni rekorder (3'48''32). Dober vtis so včeraj zapustile tudi sovjetske plavalke (Svetlana Koptčikova je 200 m prosto preplavala v 2'00''47; Larisa Bielokonova pa 200 m prsno v 2'29''13), medtem ko Vzhodne Nemke niso upravičile pričakovanja.

V prvem dnevu plavalnega tekmovalja, v nedeljo, sta se med moškimi še najbolj izkazala Sovjet Volkov (1'03''72 na 100 m prsno) in Vzhodni Nemec Lodziewski (1'49''83 na 200 m prosto), medtem ko je Sovjetinja Denbenderova zmagala in postavila nov državni rekord na 400 m mešano (4'43''78). Na 100 m prosto pa sta Vzhodni Nemki Kristin Otto in Brigit Meineke dosegli boljši čas (prva 55''75, druga 55''92 na 100 m prosto) kot zmagovalka v Los Angelesu. Nekaj včerajšnjih izidov:

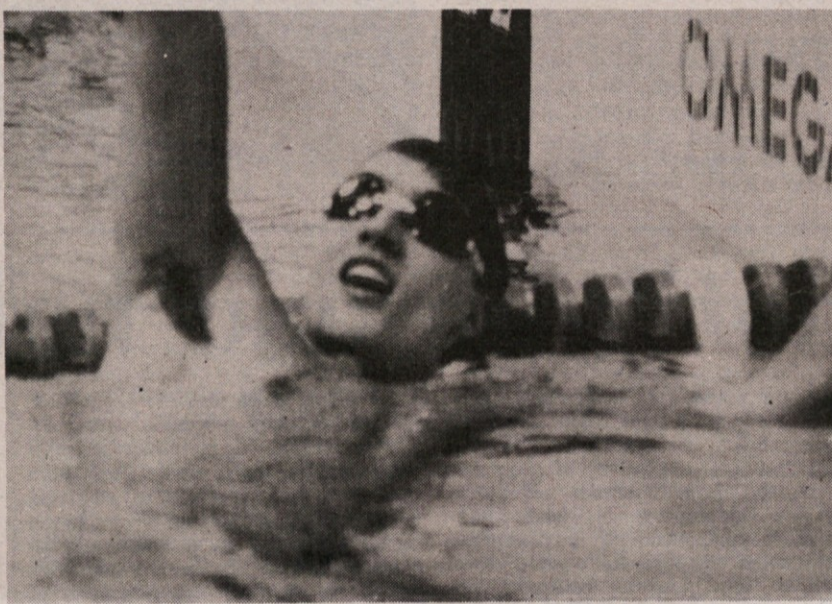
MOŠKI — 100 m delfin: 1. Markovski (SZ) 54''26; 2. Prigoda (SZ) 55''08; 3. Gueri (ČSSR) 55''17; 400 m mešano: 1. Berndt (NDR) 4'18''29; 2. Pitčogine (SZ) 4'25''18; 3. Hladki (ČSSR) 4'26''29.

ZENSKKE — 200 m prosto: 1. Otto (NDR) 1'59''48; 2. Meineke (NDR) 2'00''15; 3. Koptčikova (SZ) 2'00''47.

(Na sliki: veselje Vzhodnega Nemca Jensa-Petra Berndta po zmagi na 400 m prosto, s katero je obenem izboljšal svoj evropski rekord na tej razdalji. Telefoto AP)

Američanom »Jadran basket«

MOSTAR — Ameriško moštvo Big East je zanesljivo osvojilo prvo mesto na tradicionalnem košarkarskem turnirju »Jadran basket«. V odločilnem srečanju so Američani premagali zagrebško Cibono kar z 99:69 (50:42). Tretje mesto na tem turnirju je osvojila splitska Jugoplastika, ki je premagala mostarsko Lokomotivo s 116:73 (61:39).

Po zadnjih prijateljskih nogometnih srečanjih

Jutri prvo kolo italijanskega pokala

Italijanski prvoligaši in drugoligaši so končali predprvenstvene priprave. Odigrali so tudi vrsto prijateljskih tekem. Sedaj pa bo šlo zares!

Jutri bo namreč prvo kolo italijanskega nogometnega pokala, v katerem bosta kajpak zaposlena tudi Udinese (v skupini 6) in Triestina (v skupini 1).

Medtem ko bodo Tržačani jutri igrali doma (ob 20.45 proti Bresciji), pa bo Udinese igral v gosteh proti Caveseju (20.30).

Sicer pa pogledimo spored jutrišnjega prvega kola.

SKUPINA 1: Parma - Milan; Carrarese - Como; Triestina - Brescia (na »Grezarju« ob 20.45).

SKUPINA 2: Spal - Inter; Bologna - Avellino; Francavilla - Pisa.

SKUPINA 3: Lazio - Padova; Pistoiese - Roma; Genoa - Varese.

SKUPINA 4: Cesena - Torino; Vicenza - Cremonese; Monza - Empoli.

SKUPINA 5: Verona - Benevento; Casarano - Ascoli; Campobasso - Catania.

SKUPINA 6: Catanzaro - Sampdoria; Cavese - Udinese (20.30); Bari - Lecce.

SKUPINA 7: Juventus - Palermo; Taranto - Atalanta; Sambenedettese - Cagliari.

SKUPINA 8: Perugia - Fiorentina; Napoli - Arezzo; Casertana - Pescara.

V nedeljo so odigrali še nekaj prijateljskih tekem.

V središču pozornosti je bil nastop Maradone v Neaplju, kjer se je domača enajsterica spoprijela z argentinskim moštvom River Plate. Maradona se je sicer trudil, vendar vse je bilo zaman in srečanje se je končalo brez gola.

Inter je tudi v tekmi v Genovi proti Sampdoriji pokazal povsem zadovoljivo formo in zmagal s 3:2.

Juventus je z zadetkoma Briasci-

Podlegel poškodbam

LIEGE — Na motonavičnem tekmovalju, veljavnem za svetovno prvenstvo v formuli ena, je v nedeljo prišlo do težke nesreče, ki je terjala tudi eno smrtno žrtev. Potem ko se je plovilo Italijana Fabrizia Bocce prevrnilo, se je Anglež Tom Percival, da bi se mu izognil silovito zaletel v breg. Percivala so odpeljali v bolnico, od koder so včeraj sporočili, da je podlegel za težkimi poškodbami.

S Stefanelom v Lignanu tudi Mike Schultz

TRST — Na košarkarskem turnirju v Lignan (24., 25. in 26. t.m.) se bo tržaški prvoligaš Stefanel okrepil s 25-letnim ameriškim centrom Mikom Schultzem, ki je lani igral v Švici. Če se bo igralec obnesel, ga bodo obdržali.

Roma boljša od Sao Paula

RIM — V prijateljski nogometni tekmi je sinoči Roma z 2:1 (0:1) odpravila enajsterico Sao Paula.

Kolesarstvo: mladinsko SP

BEUVRON EN AUGER (Francija) — 18-letni nizozemski kolesar Tom Coders je mladinski svetovni prvak v cestni vožnji. Zmagal je namreč na progi dolgi 119,700 km pred Italijanom Francom Cavallinijem.

totip

1. —	1. Anfitrione	2
	2. American Gigo	1
2. —	1. Buffo Ba	X
	2. Brunetto	2
3. —	1. Fayret	X
	2. Fusto	2
4. —	1. Banarda	2
	2. Amartoma	1
5. —	1. Withers	1
	2. Cessna	1
6. —	1. Bel Ricetto	2
	2. Epilogo	X

KVOTE

12 (8 dobitnikov)	25.598.000 lir
11 (313 dobitnikov)	620.000 lir
10 (3.949 dobitnikov)	50.000 lir

Odbojškarski tečaj v Škofji Loki

V nedeljo so na osemdnevni odbojškarski tečaj v Škofjo Loko odpotovali mladi borovci. Letos se jih je vpisalo rekordno število — kar 36 in če k tem prištejemo še združeno mladinsko ekipo Friulexport, trenerje in vodje, se je v Škofjo Loko odpeljalo kar 54 športnikov. Iz tega prelepega gorenjskega mesteca smo dobili že prvo sporočilo. Že v nedeljo so imeli prvi »kontakt« s telovadnico, še prej pa so si v spremstvu tamkajšnje vzgojiteljice Marije Štrekljeve ogledali to več kot tisoč let staro mesto.

Tudi včerajšnji dan je potekal delavno. Poleg običajnih dveh treningov je ena skupina šla na izlet na Ludnik (1.027 m), na obisk pa je prišel tudi prof. Aldo Rupel, predsednik odbora za telesno kulturo pri SKGZ in predsednik teritorialnega odbora ZSSDI za Gorishko, ki je tečajnikom predaval o pomenu telesne kulture za zamejce in o važnosti športnega udejstvovanja v vseh starostnih dobah.

Pred finalom šahovskega svetovnega prvenstva

Anatolij Karpov dobro pripravljen

Anatolij Karpov

Garri Kasparov

Finalni dvoboj za naslov svetovnega šahovskega prvaka je pred vrati, saj bo prva partija med izzi-va'cem, Garrijem Kasparovom in sedanjim prvakom Anatolijem Karpovom že 11. septembra v »Domu so-juza«. Na dvoboj se je Karpov očitno dobro pripravil, kar dokazuje tudi zadnji turnir v Londonu, najmočnejši v letošnjem letu. Na tem turnirju je Karpov osvojil prvo mesto. Karpov je v Londonu premagal šest velemejstrov (Timmana, Chandlera, Korčnoja, Milesa, Speelmana in Mestela), zabeležil je šest remijev in doživel le en poraz, proti Torreu, proti kateremu je že enkrat izgubil.

Po mnenju strokovnjakov je ta londonski nastop Karpovu povsem uspel. Kako bo sedaj proti Kasparovu, pa je drugo vprašanje, saj so si mnenja in napovedi precej deljene. O tem pa kasneje.

Mladinsko košarkarsko EP

Obetaven začetek

JOENKOEPIG — Na mladinskem evropskem moškem košarkarskem prvenstvu sta Italija in Jugoslavija uspešno prestali prvo preizkušnjo. »Azzurri«, ki nastopajo v A skupini, so prepričljivo odpravili skromno poljsko peterko, »p'avi« pa so le s 7 točkami razlike slavili zmago proti Zahodni Nemčiji, ki je tako tudi na mladinski ravni potrdila vzpon košarke v tej deželi.

IZIDI 1. KOLA

SKUPINA A: Italija - Poljska 102 proti 63; Švedska - Turčija 57:53; Sovjetska zveza - Češkoslovaška 92 proti 68.

SKUPINA B: Finska - Grčija 59:57; Jugoslavija - Zahodna Nemčija 97:90; Španija - Bolgarija 118:92.

»Plave« praktično v polfinalu

TOLEDO — Na mladinskem evropskem ženskem košarkarskem prvenstvu v Toledu so doslej odigrali tri

kola. Jugos'avija, ki igra v A skupini, je osvojila vsa tri srečanja (Jugoslavija - Francija 65:41; Jugoslavija - Poljska 84:62; Jugoslavija - Bolgarija 80:60) in ima drugo mesto za Sovjetsko zvezo ter s tem vstop v polfinale praktično zagotovljen. O-stala izida 3. kola A skupine: Sovjetska zveza - Švedska 107:34; Poljska - Francija 60:56.

V B skupini je Italija v prvih dveh kolih odpravila Nizozemsko s 74:45 ter Zahodno Nemčijo z 91:50, včeraj pa je končila proti favorizirani Češkoslovaški s 57:44, vsekakor pa si s tem še ni napravila možnosti za uvrstitev v polfinale.

ŠZ Gaja izreka globoko sožalje svotemu odborniku Ediju Gomizlju in družini ob izgubi tasta Antona Škabarja.

Po zmagi na dirki formule ena za VN Avstrije Niki Lauda prevzel vodstvo

ZELTWEG — Nikiju Laudi je končno uspelo zmagati tudi na domačih tleh. V nedeljski dirki formule ena za VN Avstrije v Zeltwegu je z izvrštno vožnjo osvojil prvo mesto, s tem pa tudi prehitel na skupni lestvici za svetovno prvenstvo svojega najnevarnejšega tekmeca Francoza Alain Prosta, ki tudi vozi na mclarenu. Po nedeljski dirki sta prav oba mclarenova voznika ostala edina kandidata za končno zmago v svetovnem prvenstvu, vendar ima pri tem gotovo več možnosti Avstrijec Niki Lauda. Začetek dirke je pripadel Brazilcu Piquetu na brabhamu, ki je bil v vodstvu več kot polovico dirke. Lauda pa se je iz kroga v krog približeval vodilnim Piquetu in Prostu. Ko je v 29. krogu Prost odstopil, ker se je njegovo vozilo obrnilo na progi, ko je poskusil prehiteti Piqueta, je bil Lauda že drugi, in končno mu je

v 39. krogu uspelo prevzeti vodstvo, ki ga je brez težav obdržal do konca.

V nasprotju s predvidevanji je izreden uspeh dosegel Italijan Alboreto na ferrariju, ki je bil tretji za Piquetom, drugi ferrarijev voznik Francoz Arnoux pa je bil sedmi. Svoj največji uspeh dosegel je tudi Italijan Teo Fabi na brabhamu, ki je bil četrti.

VRSTNI RED

1. Lauda (Avs.) - mclaren, ki je 51 krogov (303,842 km) prevozil v 1.21'12"851 s povprečno hitrostjo 223,883 km na uro; 2. Piquet (Bra.) - brabham po 23'525; 3. Alboreto (It.) - ferrari po 48'998; 4. Fabi (It.) - brabham po 56'312; 5. Boutsen (Bel.) - arrows po 1 krogu; 6. Surer (Švi.) - arrows po 1 krogu; 7. Arnoux (Fr.) - ferrari po 1 krogu; 8. Hesnault (Fr.) - ligier po 2 krogih; 9. Palmer (VB) - ram po 2 krogih; 10. Patrese (It.) -

alfa romeo po 3 krogih; 11. Alliot (Fr.) - ram po 3 krogih; 12. Berger (Avs.) - po 3 krogih.

VRSTNI RED ZA SP (po 12 dirkah)

1. Lauda (Avs.) 48; 2. Prost (Fr.) 43,5; 3. De Angelis (It.) 26,5; 4. Arnoux (Fr.) 24,5; 5. Piquet (Bra.) 24; 6. Warwick (VB) 23; 7. Rosberg (Fin.) 20; 8. Alboreto (It.) 15; 9. Tambay (Fr.) in Mansell (VB) 9; 11. Senna in Brundle (VB) 8; 13. Fabi (It.) 6; 14. Bellof (VB) 5; 15. Laffite (Fr.) 4; 16. Cheever (ZDA), Patrese (It.) in Boutsen (Bel.) 3; 19. De Cesaris (It.) in Ghinzani (It.) 2; 21. Surer (Švi.) 1.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ

1. McLaren 91,5; 2. Ferrari 39,5; 3. Lotus 35,5; 4. Renault 32; 5. Brabham 30; 6. Williams 24; 7. Toleman 8 itd.

obvestila

Vodstvo medruštvene športne ekipe

obvešča, da se nadaljujejo treningi vsak torek in petek ob 17. uri na križišču ceste za Briščke.

Jadralni klub Čupa

organizira v nedeljo, 26. t.m., regato za jadrane deske »long distance«. Start ob 11. uri pred Sosljanskim zalivom. Vabljeni člani in prijatelji.

Košarkarski klub Bor

obvešča, da bo informativni sestanek za stare udeležencev priprav v Črnem vrhu danes, 21. t.m., ob 20. uri na stadionu »1. maja«.

ŠZ Bor

sporoča vsem svojim odsekom in članom, da bo Borov športni center zaprt do 27. avgusta.

TPK Sirena

obvešča, da je novi sedež ob morju v Barkovljah ves dan na razpolago članom.

McEnroe turnir v Torontu

John McEnroe je v finalu mednarodnega teniškega turnirja v Torontu premagal Gerulaitisa, ki je osvojil vsega tri igre. Za zmago je McEnroe dobil nagrado v višini 51.000 dolarjev. (Telefoto AP)

Na atletskem prvenstvu Slovenije Brez izvrštnih dosežkov

TOLMIN — Na slovenskem članskem atletskem prvenstvu je nastopilo 220 atletov iz 19 klubov. Rekordnih dosežkov ni bilo dosti, kar je bilo tudi pričakovati, saj se je drugi del sezone komaj pričel. Edina republiška rekorda sta dosegla Pekica v teku na 110 m ovire s 14'62 (članski rekord) in Kraljeva na 400 m ovire s 64'95, kar je nov republiški rekord za mlajše mladinke. Najuspešnejša tekmovalka je bila Saša Kranj, ki je osvojila štiri republiške naslove in bila proglašena za najboljšo tekmovalko, pri moških pa je bil najboljši Blažej, ki je bil trikrat prvi in enkrat drugi.

MOŠKI

100 m: 1. Šiftar (Pom.) 11'11; 400 m: 1. Srebrnič 48'56; 1500 m: 1. Popetru (Ve) 3'50'84; 10.000 m: 1. Rozman (KI) 30'19'81; 110 m ovire: 1. Pekica (Kp) 14'62 (rep. članski in drž. mlad. rekord); 4x100 m: 1. Gorica 41'73; Daljina: 1. Režek (Ve) 7,32; Višina: 1. Apostolovski (OI)

IZIDI

2,15; Krogla: 1. Vuk (Ve) 15,58; Kopje: 1. Cujnik (Nm) 71,48; 200 m: 1. Blažej (Go) 22'47; 800 m: 1. Šikonja (Nm) 1'51'61; 5000 m: 1. Rozman (KI) 14'26'78; 400 m ovire: 1. Kopitar (KI) 52'85; 3000 m ovire: 1. Novak (OI) 9'02'89; 4x400 m: 1. Gorica 3'17'36; Troskok: 1. Šimunič (KI) 15,54; Palica: 1. Kranj (Mb) 450; Disk: 1. Primc (Nm) 49,68; Kladivo: 1. Pristovnik (KI) 52,96; Hoja 20 km: 1. Balek (Pom) 1.28'48''.

ZENSKO

100 m: 1. S. Kranjc (OI) 11'99; 400 m: 1. Paškulin (OI) 55'88; 1500 m: 1. Naglič (KI) 4'32'23; 100 m ovire: 1. Zadravec (ZAK) 15'08; 4x100 m: 1. Olimpija 48'40; Daljina: 1. Javornik (OI) 5,65; Disk: 1. Bandur (Mb) 44,70; 200 m: 1. S. Kranjc (OI) 24'60; 800 m: 1. Mihovljanec (KI) 2'14'05; 3000 m: 1. Babič (KI) 10 min. '05'98; 4x400 m: 1. Olimpija 3'57'76; Višina: 1. Lapajne (Go) 1,83; Krogla: 1. Pajtlar (Mb) 15,38; Kopje: 1. Jazbinšek (KI) 45,78.

Vtisi Vanje Jogana s košarkarskega kampa v ZDA Nepozabna ameriška izkušnja

Amerika predstavlja predvsem za ljubitelje vrhunske košarke pravo Mekko. Sleherni trener ali igralec bi se vsaj enkrat želel podati v »čužno deželo«, kjer bi se rad seznanil z najvidnejšimi košarkarskimi strokovnjaki, ki običajno športno predstavijo čisto spremenijo v pravi spektakel. Na žalost si take vrste razvedrila lahko privoščijo le redki posamezniki. Vanjo Jogana, enega izmed teh »izbrancev«, smo na domu izsledili ravno ob povratku iz ZDA in ga zaprosil za kratek razgovor.

»Kdaj in koliko časa si se mudil v ZDA in kakaj si se na tako potovanje sploh podal?«

»Pred dvema mesecema sem zvedel, da se v New Yorku pripravlja košarkarski »kampa«, ki naj bi potekal v prvi polovici julija pod vodstvom priznanega trenerja ter bivšega profesionalca Georgea Bruna. Tabora naj bi se udeležilo nad 200

fantov, starih od 10 do 17 let. Ob posredovanju svojih sorodnikov iz New Yorka sem se, kot edini Evropejec, tudi sam odločil, da se tega košarkarskega tabora udeležim. Pobuda, ki je imela uradni naziv »Bruns Big Apple Basketball school«, je potekala v prostorih N. Y. Manhattan Collegea.

»Kje in kolikokrat dnevno ste trenirali?«

»Uprava tabora je udeležence razdelila glede na starost v tri skupine. Potem pa so posamezni trenerji prevzeli odgovornost za desetčlanske ekipe, ki naj bi kasneje nastopale v pravem notranjem prvenstvu. Trenirali smo trikrat dnevno po poldrugo uro, v prostem času pa smo se posvečali raznim tekmovalcem, na katerih smo nastopali posamezno (prosti meti, met iz razdalje itd.). Treninki so se odvijali na petih odkritih igriščih, tekme pa smo igrali v ve-

liki in sodobno opremljeni telovadnici.«

»Kaj bi nam povedal glede metodike treninga in strokovnega vodstva?«

»S tehničnega vidika ni bilo opaziti vidnejših razlik med ameriškim in evropskim načinom treninga. Zanimivejši novost sem zabeležil pri kondicijski vadbi, ki jo je na taboru vodil igralec ameriškega footbala. Strokovni štab tabora so sestavljali: Lou Carnesecca, George Bruns, Mike Cingiser, Marty Riger, Floyd Bank ter Bob Oliva. Včasih je organizator popestril dejavnost z ekshibicijskimi nastopi vrhunskih poklicnih košarkarjev, kot so Rory Sparrow (New York Knicks), Charlie Criss (Milwaukee Bucks), Darryl Dawkins ter George Lehm, bivši igralec NBA, kateremu pripada rekord najboljšega odstotka pri metih iz igre.«

PAVEL VOLK

Start prvenstva Jugoslavije v nogometu Partizan uspešnejši od Dinama Uspešen nastop Olimpije proti Čeliku

Izvolitev Miloša Milutinovića za prvega človeka YU nogometa ni presenetljiva. Ta, zdaj 51-letni strokovnjak, je nekdanji imenitno branil barve članske in se prej mladinske nogometne reprezentance. Doslej je bil prvi trener Partizana. Čeprav je poletni prestopni rok za profesionalce minil precej mirno pa je slišati, da je več nogometašev dobilo za prestop več denarja, kot jim ga dopuščajo strogi predpisi. Najbolj se je zapletlo pri prestopu Stjepana Deverića, pri enem najzaslužnejših, da je jugoslovanska olimpijska reprezentanca v Los Angelesu osvojila bronasto kolajno: Zagrebški Dinamo je bil sprva voljan odstopiti reprezentanta splitskemu Hajduku, potem pa se je premislil, najbrž zato, ker je Deverić igral res imenitno na olimpijskem turnirju. Zagrebčani so Deverića skušali zadržati za vsako ceno, zato so bili pripravljeni zadostiti vsem zahtevam zagrebškega reprezentanta, ki pa je že imel v žepu pristopnico Hajduka. Ker se Deverić po vrnitvi iz Los Angelesa ni udeležil Dinamovega treninga, ampak je odpotoval v Split, so nogometaša pri Dinamu suspendirali in tako v prvem kolu ni imel pravice nastopa ne za Hajduk ne za Dinamo. Pri nogometni zvezi Jugoslavije so nemudoma ustanovili posebno komisijo, ki naj ugotovi, čigav je pravzaprav Deverić zdaj. Sicer pa sta v prvem kolu prve zvezne nogometne lige prav Partizan, ki je ostal brez Milutinovića in Hajduk brez Deverića, pokazala najboljšo formo. Partizan je dobil prvi derbi z zagrebškim Dinamom z 2:0. Ješić in Varga sta že v prvem polčasu Beograđanom zagotovila pomembni točki. V Splitu je na tekmi med Hajdukom in Vojvodino (zmagal je Hajduk s 5:1) zabelezel nekdanji reprezentant Zlatko Vujević, ki je že v prvem delu dosegel dva gola. Prvi favoriti prvenstva Crvena zvezda, ki brani naslov prvaka, se je opekla v Mostarju, kjer jo je premagal domači Velež z 1:0. Pogla-

vitni krivec za poraz Beograđanov je njihov vratar Ivković, ki je v 72. min. že ujel žogo, trčil s svojim branilcem, spustil žogo in omogočil Glavoviću, da je z bližine zadel prazno mrežo. Tokrat pa je imenitno branil Pantelić, nekdanji prvi reprezentančni vratar, ki se je iz Francije spet vrnil k Radničkemu iz Niša. Prav on ima veliko zaslug, da je Radnički premagal Rijeko kar s 3:0.

DRUGI REZULTATI PRVEGA KOLA PRVE ZNL: Budućnost - Željeznica 1:4; Sarajevo - Sutjeska 2:0; Iskra - Vardar 1:0; Priština - Sloboda 1:1; Osijek - Dinamo (Vinkovci) 1:1.

Po natanko dvestih letih sta najboljša slovenska kluba Olimpija in Maribor spet skupaj v drugi zvezni nogometni ligi — zahodna skupina. Olimpija je v minulem prvenstvu izpadla iz prve lige, Maribor pa je v drugoligaško konkurenco napredoval kot prvak slovenske lige. Obe moštvi sta v prvem kolu gostovali in igrali neodločeno, kar je za obe moštvi lep uspeh. To velja še zlasti za Olimpijo, ki je v Zenici proti Čeliku, ki se je prav tako vrnil iz prve nogometne lige v drugo, celo vodila z 2:0, a prednosti ni obranila do konca. Tekma se je končala neodločeno 2:2. Olimpijo je zapustilo kar 10 najboljših, med njimi tudi Katanec, reprezentant, ki je odšel k vojakom. Zato je remi na tujem proti najresnejšemu tekmecu za vrnitev v prvo zvezno nogometno ligo še toliko pomembnejši. Maribor je prav tako vodil v Prijedoru proti, novincu Rudarju z 2:0, toda tekma se je končala z 2:2.

REZULTATI DRUGE ZVEZNE NOGOMETNE LIGE — ZAHOD: Čelik - Olimpija 2:2; Rudar - Maribor 2:2; Proleter - Borac 1:0; Crvenka - Kinda 2:2; Vrbas - Leotar 2:0; GOŠK Jug - Radnik 3:1; Spartak - Šibenik 2:0; Jedinstvo Bihać - Jedinstvo iz Brčkega 2:0; Novi Sad - Split 1:0.

BOJAN KAVČIČ

Soliden nastop Sireninih jadrancev

V nedeljo je bila Miljskem zalivu področna regata za jadrnice razreda optimist. Tekmovanja, na katerem je sodelovalo 64 jadrancev in ga je organiziralo jadrno društvo Societá Triestina Sport del Mare, se je udeležila tudi peterica mladih Sireninih jadrancev.

Na žalost je pri startu regate, ki je potekala v dveh voznjah, prišlo do nečloveškega dogodka in je skupina tridesetih jadrancev predčasno startala. Tekmovalna žirija je sicer uspela zabeležiti startne številke enajstih jadrnic, ki so predčasno startale in so jim razveljavili en plov. Ostali pa so nekaznovano jadrili naprej. Med temi enajstimi so bili tudi trije Sirenini jadranci, ki so zato uvrščeni precej nižje, kot bi bili sicer. Drugače so se vsi naši jadranci dobro borili in Marko Debeljuh je zasedel izvrštno enajsto mesto na skupni lestvici.

Odbor TPK Sirena

izreka zahvalo vsem, ki so sodelovali pri organizaciji letošnjega klubskega praznika in tako omogočili nemoten in uspešen potek že tradicionalne Sirenine KALAMARADE.

Na regati so Sirenini jadranci dosegli naslednje uvrstitve: 11. Marko Debeljuh; 26. Robert Mosetti; 41. Andrej Ferfoglia; 43. Carlo Ferfoglia; 53. Marko Presel. (D. A.)

Klubskega praznika TPK Sirena

Regata veteranov

V nedeljo opolnoči se je zaključil dvodnevni družbeni praznik KALAMARADE, ki ga je priredil odbor TPK Sirena.

V okviru praznika se je ob 18. uri pričela regata veteranov na optimistih. Sodelovalo je 12 jadrancev od 30. leta starosti dalje. Jadrnica vrste optimist je enosedežna in jo lahko upravljajo mladi jadranci od 14. leta starosti, ki ne presegajo 45 kg telesne teže. Telesna teža veteranov pa je nihala med 60 in 110 kilogrami. Torej je že sam vstop veteranov v vodo vzbudil veliko smeha pri prisotnih. Ker vetra skoraj ni bilo, so se nekatere jadrnice takoj po vstopu v vodo kar lepo ustavile. Verjetno sta malo nestrpnost, največ pa telesna teža, ki je v tem primeru delovala kot sidro, jadrnico z jadralcem vred priklenila

na morskoro gladino. Na pomoč jim je moral priskočiti spremni čoln da je potegnil preobremenjene jadrnice do regatnega polja. Regatno žirijo so sestavljali mlajši Sirenini člani Marko Zubalič, Pavel Godnič in Peter Furlan, še neizkušeni in takih vlogah, ki so naredili vse, da so pošteno sodili. Vendar bi morali imeti stotero oči, da bi lahko sledili jadralcem in njihovem »čudnemu« obnašanju na morju. Kljub vsem težavam se je regata veteranov uspešno zaključila in najboljši so bili tudi nagrajeni. Prvi je dobil petlitrsko pletenko vina, drugi salamo, tretji pa dvolitrsko steklenico vina. Nagrajeni sta bili tudi dve jadralki v ženski konkurenci in sicer Rosella Paoletti — SVOC in Luisa Babič — TPK Sirena. Vsi ostali so dobili po eno trdo kuhano jajce v spomin.

Vrstni red veteranov v moški konkurenci:

1. Andrej Prašelj — TPK Sirena, 2. Spina — SVEG, 3. Albin Omari, 4. Miran Dolhar, 5. Žezlina, 6. Angelo Stefani, 7. Ladi Husu, 8. Sergij Milčič, 9. Boris Debeljuh in 10. Boris Pertot, vsi TPK Sirena.

A. D.

Tudi za Brežane je počitnic konec

Bregovi nogometaši so že začeli priprave za prvenstvene nastope v tretji amaterski ligi.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000
lir - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebne
mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za orga-
nizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000
din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st.
vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi
2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi
550 lir beseda Ob praznikih povšek 20% IVA
18% Osmrtice, zahvale in sozolja po formatu
Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naro-
čajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst. Ul.
Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST 1, iz
vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

21. avgusta 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Z enodnevno zamudo včeraj zaključek konference OZN

Polom četrtega zasedanja UNIDO na Dunaju ZDA so glasovale proti osrednji resoluciji

DUNAJ - Z enodnevno zamudo in v bistvu s polomom, se je včeraj zjutraj zaključila na Dunaju četrta konferenca Organizacije združenih narodov za industrijski razvoj (UNIDO). Tik pred koncem je namreč prišlo do vrste težav in do zavrnitve glavne izjave o položaju v svetovnem gospodarstvu ter o sredstvih za pospešitev industrializacije v državah v razvoju. Predlagano besedilo izjave - v bistvu preambula deklaracijam o industrijskem razvoju in posameznih sektorjih - je opozarjalo na negativne učinke mednarodne gospodarske krize v manj razvitih državah in na posledice hitrega naraščanja njihove zadolžitve. Hkrati pa je tudi pozitivno ocenjevalo svobodno mednarodno tr-

govino proti vsakemu protekcionizmu.

Ko je zaradi nesoglasja med članicami prišlo do glasovanja, so se ZDA izrekle proti izjavi 12 razvitih držav, med njimi ZR Nemčija, Anglija, Avstralija in Kanada so se vzdržale, članice UNIDO, med njimi države v razvoju, Italija, Francija in vzhodnoevropske države pa so izjavo odobrile.

Nasprotovanje ZDA je objasnili ameriški veleposlanik Williamson, ki je zavrnili izjavo, češ da ne podaja uravnotežene in natančne slike svetovnega gospodarstva ter da obravnava finančna in trgovinska vprašanja, kar sploh ne spada med pristojnosti konference same.

Vsekakor so članice UNIDO sprejele 9 resolucij o pospešitvi industria-

lizacije v državah v razvoju, ki se v bistvu nanašajo na vprašanje surovin, energetskih virov, razvoja kmetijstva, tehnološkega razvoja, sodelovanja Sever - Jug. Ni pa prišlo do soglasja glede dveh resolucij o finansiranju UNIDO, o industrijski preusmeritvi in povečanju števila zaposlenih v manj razvitih držav. Vendar bodo o temeljnem vprašanju pospešitve industrializacije Juga razpravljali na posebnem zasedanju UNIDO, ki ga bodo sklicali novembra. Tako je včeraj povedal izvršni direktor organizacije Abd Ti Rahman Khane, ki je tudi skušal omiliti neuspeh komaj zaključenega zasedanja. Izrazil je tudi upanje, da bo Amerika le sprejela izjavo. Res je, je dejal Khane, da v

absolutnih številkah ZDA veliko pomagajo državam v razvoju, vendar njihova pomoč doseže le 0,3 odstotka kosmatega državnega proizvoda, cilj, ki ga je UNIDO postavil je pa 0,7.

Toda kljub temu, da so razvite države odklonile predlog večje pomoči državam v razvoju in tudi sprostitev njihovih tržišč, je treba smatrati za uspeh dejstvo, da niso znižale deleža industrijske proizvodnje v državah v razvoju v svetovnem gospodarstvu, ki bi moral do leta 2000 doseči 25 odstotkov, je zaključil Khane. In na to nevarnost je v uvodnem govoru opozoril tudi generalni tajnik OZN Perez De Cuellar, ki je postavil kot dosegljiv cilj le 15 odstotkov svetovne industrijske proizvodnje.

Južnoafriški režim zaostri rasistično gonjo proti črnem

PRETORIA - Južnoafriški rasistični režim potroši za izžoliranje beloputega študenta osemkrat več denarja kot pa za temnopoltega. Toda prosvetno ministrstvo pripravlja še nove ukrepe, ki bodo stanje temnopoltega prebivalstva še poslabšali: gre za nekakšno ustavno reformo šolskega sistema, po kateri bodo lahko mulati, razni mešanci, Indijci in Azijci volili lastne predstavnike v takimenovanem tridomskem parlament, medtem ko temnopolti domačini, na katere odpade 73 odst. prebivalstva tega ne bodo smeli. In še: reforma predvideva imenovanje ce'e vrste prosvetnih ministrov, sicer osrednjega ministra, potem po enega ministra za vsako etnično skupino, pa še po enega za vsakega od desetih bantustanov oziroma držav, v katere namerava režim nasilno preseliti temnopolto prebivalstvo.

Skoraj 3 milijone revnih

V Avstraliji tudi veliko siromaštva

SYDNEY - Bratovščina sv. Lovrenca, ki sodi med glavne dobrodelne ustanove v Avstraliji, je objavila poročilo, iz katerega izhaja, da okrog 2,8 milijona prebivalcev živi izpod uradne ravni siromaštva; ta raven znaša 180 dolarjev tedenskega dohodka za zakonca z več otroki. Približno milijon Avstralcev pa živi v »obupni revščini«.

Poročilo omenja seznam najbogatejših družin, katerih premoženje presega 7,5 milijarde dolarjev, in pripominja, da bi s četrtno te vsote za leto dni izvlekli iz uboštva gori omenjenih 2,8 milijona siromakov.

V prvem polletju 1984 proizvodnja gor, cene pa dol

Popraševanje po nafti bo naraslo šele jeseni

NEW YORK - V prvem letošnjem polletju je bila svetovna proizvodnja surove nafte za 7 od sto večja kot v ustreznem obdobju lani, toda popraševanje po petroleju medtem ni naraslo, zato cene drsijo navzdol. Tako piše specializirana revija »Petroleum Information International«, ki izhaja v taksaki »Meki petroleja« Houstonu.

Avtor članka ponazarja, da se je proizvodnja najbolj povečala na Srednjem vzhodu, in to skoraj za 20 od sto nasproti prvim 6 mesecem 1983. Svetovna poraba nafte se je povzpela medtem komaj za 3 od sto, sicer skoro izključno zaradi ponovne gospodarske rasti v ZDA in na Japonskem. V prvem letošnjem polletju so na vsem svetu poprečno navrtali 54,7 milijona sodov nafte dnevno, a v

juniju celo 55,2 milijona sodov. Na Srednjem vzhodu je šestmesečno poprečje znašalo 12 milijonov sodov na dan ali 19,3 od sto več kot v ustreznem obdobju lani in ta podatek potrjuje tudi mednarodna agencija za energijo AIE.

Omenjena ameriška revija nadalje sporoča, da je poprečna dnevna proizvodnja nafte v SZ dosegla med januarjem in koncem junija letos 12,3 milijona sodov (približno enako kakor lani), medtem ko je kitajska proizvodnja znašala 2,2 milijona sodov dnevno (7 od sto več).

Cene nafte na svobodnem trgu, kot rečeno, padajo in julija so zdrknile do najnižje ravni v zadnjih 17 mesecih. Vendar se je položaj na tržišču poslednje dni popravil in države izvoznice s ča-

cam OPEC na čelu bodo sedaj napele vse sile, da cene podprejo v pričakovanju jeseni, ko se svetovno popraševanje po nafti tradicionalno poveča zaradi bližnje zime.

Saudski minister za petrolej Jamani je v nekem intervjuju zatrdil, da se bo stanje na mednarodnem naftnem trgu postopoma gotovo izboljšalo, nakar naj bi članicam OPEC dovolili dvigniti gornjo proizvodno mejo na 191 milijonov sodov dnevno in še više. Minister meni, da so sedanemu padanju cen botrovali psihoški dejavniki, ki jih pa skoraj ni več. Po potrebi se bodo države članice OPEC konec oktobra sestale na izrednem zasedanju, da preverijo tržno stanje, in to v luči najdbe dveh podmorskih naftnih nahajališč v Mehiškem zalivu.

Slikarjeva rojstna hiša

Španske oblasti si prizadevajo, da bi našle sredstva za obnovo rojstne hiše velikega španskega slikarja Francisca Goye v Fuendetodosu, ki bi jo hoteli spremeniti v kulturno središče. (Telefoto AP)

»Rop stoletja« se ni obnesel

RIM - Ko so konec leta 1932 neznanci odnesli pet milijard lir v gotovini iz železnih blagajni agencije »Mondialpol« v Rimu, je vest razvnela fantazijo markikoga. Pet milijard lir, 5.000 milijonov lir, to je kar lepa čedna vsota! Vendar pa so domiselni roparji uživali svoje bogastvo le malo časa. Danes so že vsi pod ključem, te dni pa je policija aretirala še nekatere njihove sorodnike.

Tako v začetku preiskave je policija aretirala zapriseženega paznika Fabia D'Andrea, ki je bil zaposlen pri Mondialpolu in njegovega prijatelja Salvatoreja Tesora, starega znanca policije. Aprila so padli policiji v roke tudi ostali trije krivci, ki so tudi vse priznali, tako da je policija imela jasno sliko, kako je potekal »rop stoletja«. Sledile so aretacije sinov, svakov, soprog obtožencev ter zaplemba njihovega premoženja, ki velja, kaže, približno 5 milijard lir...

Trgovina z otroki

TERMINI EMERSE (Palermo) - Vsaj dva novorojenčka, ki sta se rodila v letošnjem letu v bolnišnici v Termini Imereseju, so prodali v ZDA, kjer ju sedaj vzgajajo starši, ki niso mogli imeti otrok.

Preiskava, ki jo vodijo karabinjerji je še v teku in je razburila sicilsko javnost, še zlasti po aretaciji direktorja bolnišnice in primarija porodnišnice Angela Tramontana, za katerega preiskovalci sumijo, da je vodil kupčijo z otroki. Kaže tudi, da so prodali še nekaj otrok družinam v bližini Palerma.

MIKI MUSTER: Na divjem zapadu (23.) Zvitorepec in Trdonja

Pričevanje pekinskega novinarja

Kitajci potrjujejo obstoj »snežnega človeka«

PEKING - Jeti, legendarni »snežni človek«, najbrž res obstaja in je povsem podoben našim prazgodovinskim prednikom, prvim mislečim bitjem, ki so se pojavila na našem planetu pred 500 tisoč leti. Kitajski novinar Jang Huimin je odkril v Tibetu celo vrsto dokazov o obstoju jeti in napisal o tem dolg članek, ki ga je pekinški dnevnik objavil v nadaljevanjih.

Med svojim potovanjem po Tibetu je kitajski novinar odkril tudi poročilo poveljnika vojaškega oddelka, ki je leta 1972 uspel ujeti snežnega človeka. Jang Huimin se je tudi pogovoril z nekaterimi pripadniki tega oddelka, ki je leta 1972 deloval v kraju Žongba, kjer so se prebivalci večkrat pritožili zaradi prisotnosti skrivnostnih ljudi ali živali. Pod poveljstvom častnika Jiang Baija se je vojaški oddelek podal na lov in po nekaj dnevih v resnici zagledal dvojico antropomorfni bitij, katerima se je približal na kakih 400 metrov, preden sta se zavedeli. Ko sta skušali zbežati so vojaki začeli streljati in eno od beht tudi zadeli.

Ko so se vojaki približali je bil jeti še živ, vendar je podlegel ra-

nam nekaj minut kasneje. Ugotovili so, da gre za bitje ženskega spola, podobno tako opicam kot človeku, visoko je bilo 154 cm, stopala pa so bila dolga 33 cm. Jeti je imel daljše roke, ki so segale do kolen, bil je poraščen po vsem telesu z gosto rjavordečo dlako, ni pa imel repa. Porasčen je bil tudi obraz, na katerem so izstopale močne čelne kosti in široka usta, z majhnimi in ostrimi zobmi.

Kitajski novinar trdi, da opis ustreza tistemu, ki ga je dal ameriški antropolog Cronin, ki je istega leta odkril približno 30 cm dolge sledi stopal nedaleč od kraja Žongba. Po dolžini in globini teh sledi je profesor Cronin sklepal, da gre za bitje, ki je nekoliko nižje od človeka.

Ko so kitajski vojaki odkrili jeti, je bilo na vsem območju že nekaj dni slabo vreme, kar jim je preprečilo, da bi truplo snežnega človeka ponesli v dolino. Slabo vreme pa je približilo prisililo jeti, da so se približali človeškim naseljem. Prebivalci kitajskih vasi na obronkih Himalaj trdijo, da jetiji redijo jake, tibetanska goveda, pa tudi ovce, namesto hlevov pa imajo jame, kjer je živina na varnem.